

แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

โดย

คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ (คปช.)

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 ความเป็นมาและกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ	1
1.1 ความเป็นมาของแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ	2
1.2 กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ	4
ส่วนที่ 2 การประเมินสภาพแวดล้อมการป่าไม้ของประเทศ	5
2.1 สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก	6
2.2 สถานการณ์และแนวโน้มภายใน	8
ส่วนที่ 3 ความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายและแผนระดับชาติ กับ แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ	35
ส่วนที่ 4 วัตถุประสงค์ของแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ	38
ส่วนที่ 5 แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ	41
5.1 แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติด้านการจัดการป่าไม้	44
5.2 แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้	56
5.3 แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้	63
ส่วนที่ 6 การขับเคลื่อนแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติสู่การปฏิบัติ	75
ส่วนที่ 7 ภาคผนวก	78
ภาคผนวกที่ 1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2560	80
ภาคผนวกที่ 2 องค์ประกอบคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ (คปช.)	84
ภาคผนวกที่ 3 คำสั่งคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ที่ 1/2561 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวกที่ 4 คำสั่งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บท พัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ที่ 1/2562 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานสนับสนุน คณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บท พัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ	87
ภาคผนวกที่ 5 มติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2562	90
ภาคผนวกที่ 6 บทบัญญัตินโยบายป่าไม้แห่งชาติ	91

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ จำแนกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์	17
2	ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้ จำแนกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์	19
3	ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่า จำแนกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์	20
4	มูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ จำแนกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์	25
5	ปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้ จำแนกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์	27
6	ปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่า จำแนกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์	28

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ	4
2	อนุสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ	8
3	การวิเคราะห์ปัญหาหลักของการป่าไม้ไทยในการจัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติ	9
4	พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย	10
5	สาเหตุหลักของการลดลงของพื้นที่ป่าและการทำให้ป่าเสื่อมโทรมในประเทศไทย	12
6	ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ป่าไม้กับนโยบายระดับชาติ	13
7	พื้นที่ป่าในกลุ่มประเทศอาเซียน	14
8	มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้	16
9	มูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้	24
10	มูลค่าการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้	32
11	จำนวนผู้ถือใบรับรองการจัดการป่าไม้และการรับรองกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้และการค้า (FM/COC) ในประเทศไทย	34
12	จำนวนพื้นที่ขอการรับรองการจัดการป่าไม้และการรับรองกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้และการค้า (FM/COC) ในประเทศไทย	34
13	ลำดับชั้นของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติและความเชื่อมโยง กับหน่วยงานปฏิบัติ	36
14	เป้าหมายพื้นที่ป่าที่ควรมีตามแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ	40

ส่วนที่ 1

*ความเป็นมาและกรอบแนวคิด
ในการจัดทำแผนแม่บท
พัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ*

ส่วนที่ 1

ความเป็นมาและกรอบแนวคิดในการจัดทำ แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

1.1 ความเป็นมาของแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

ทรัพยากรป่าไม้เป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศมาเป็นระยะเวลายาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีพื้นที่ป่าไม้ของประเทศมีการลดลงอย่างต่อเนื่อง บางแห่งมีการใช้ประโยชน์ไม่เหมาะสม หรือ มีการจัดสรรการใช้ประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรม ซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไข จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้าน แม้ว่ารัฐบาลในแต่ละยุคสมัยพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวแต่ก็ยังไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ได้ทั้งหมด

ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ออกประกาศระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2560 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2560 และได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนพิเศษ 271 ง ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2560 โดยกำหนดให้มี “คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “คปช.” จำนวน 29 คน มีอำนาจหน้าที่ 8 ประการ ซึ่งรวมถึงการให้จัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติและยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาป่าไม้ของประเทศให้เกิดเอกภาพและดุลยภาพในการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐกิจ และสังคม ในกรณีนี้ คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ จำนวน 14 คน เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2561 เพื่อจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติให้เสร็จโดยเร็ว และให้พิจารณาทบทวนทุก 3 ปี โดยนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้รับความเห็นชอบโดยที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2562 ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ จำนวน 4 ประการ บทบัญญัตินโยบายป่าไม้แห่งชาติ จำนวน 24 ข้อ ครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการป่าไม้ ด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้ และด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ รวมทั้งได้แสดงข้อมูลประกอบข้อเสนอแนะนโยบายป่าไม้แห่งชาติในแต่ละประการด้วย และในการดำเนินงานขั้นต่อไปคือการแปลงนโยบายป่าไม้แห่งชาติสู่แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการป่าไม้ทั้งระบบ

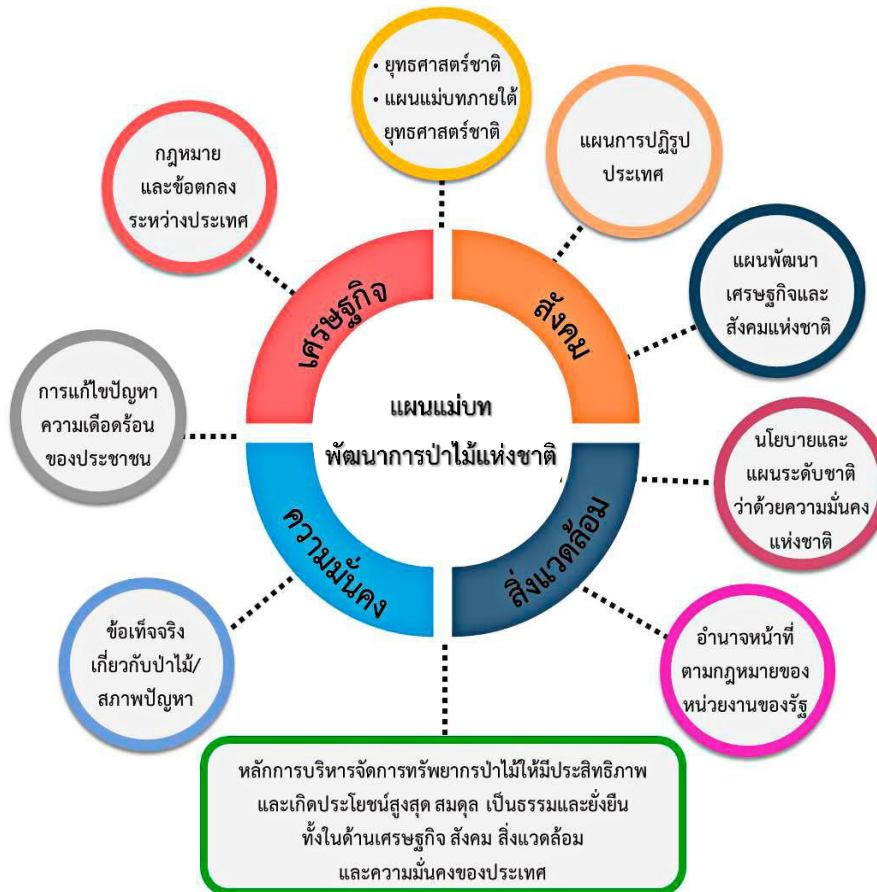
คณะอนุกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ จึงได้จัดทำร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ โดยดำเนินการตามหลักวิชาการ วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดทำจากหลายแหล่ง เช่น เอกสารทางวิชาการหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลสถานการณ์การป่าไม้ในทุกมิติทั้งในประเทศและต่างประเทศ ข้อมูลทางประวัติศาสตร์และบทเรียนที่ผ่านมาของการป่าไม้ไทย ข้อมูลนโยบายและแผนระดับชาติและระดับหน่วยงาน ข้อมูลจากการประชุมปรึกษาหารือกับกลุ่มเป้าหมายภาคส่วนต่าง ๆ ข้อมูลจากการเชิญบุคคลหรือหน่วยงาน รวมถึงข้อมูลจากการเปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น

แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ประกอบด้วยเนื้อหาจำนวน 7 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ความเป็นมาและกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ส่วนที่ 2 การประเมินสภาพแวดล้อมการป่าไม้ของประเทศ ส่วนที่ 3 ความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายและแผนระดับชาติกับแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ส่วนที่ 4 วัตถุประสงค์ของแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ส่วนที่ 5 แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ส่วนที่ 6 การขับเคลื่อนแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติสู่การปฏิบัติ และ ส่วนที่ 7 ภาคผนวก

ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดและขับเคลื่อนนโยบายของประเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าไม้ ทั้งระบบทันต่อสถานการณ์และเป็นไปอย่างมีเอกภาพ และเกิดดุลยภาพกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีมาตรการในการประสาน ติดตาม และสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ของประเทศไทยตามกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้และการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความยั่งยืน ตลอดจนเพื่อเป็นการสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในด้านที่เกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ จึงได้กำหนดให้มีนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ขึ้น

1.2 กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

กรอบการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติได้พิจารณาจากข้อกำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2560 และพิจารณาเพิ่มเติมตามหลักวิชาการและหลักการกำหนดนโยบาย ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

ส่วนที่ 2

*การประเมินสภาพแวดล้อม
การป่าไม้ของประเทศ*

ส่วนที่ 2

การประเมินสภาพแวดล้อมการป่าไม้ของประเทศ

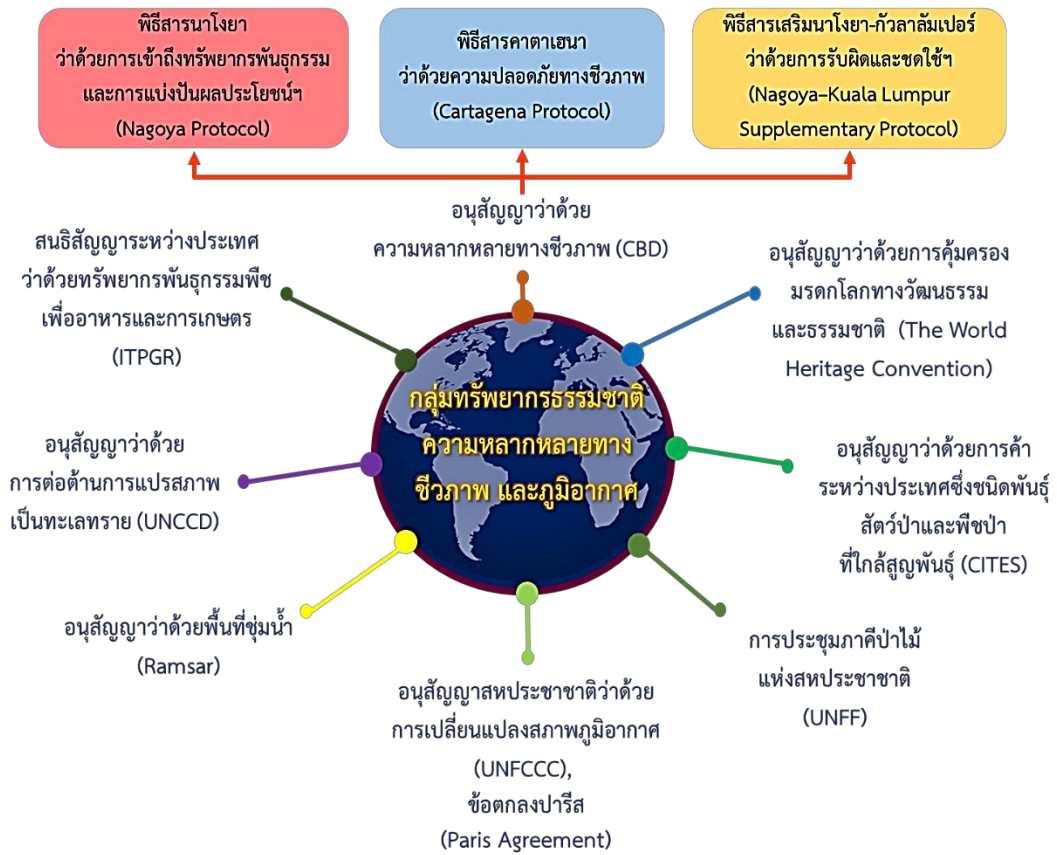
2.1 สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก

จากข้อมูลของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564 ได้แสดงข้อมูลสถานการณ์และแนวโน้มสิ่งแวดล้อมโลกที่มากกระทบต่อประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ค.ศ. 2030 ได้กำหนดทิศทางการรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ ในขณะที่เดียวกันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงและพันธกรณีที่เกี่ยวข้อง ทำให้ประเทศไทยต้องพร้อมรับภาระในการลดก๊าซเรือนกระจกมากขึ้นภายใต้กระแสการแข่งขันการค้าที่เข้มข้น โดยวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 เป็นทิศทางหลักในการพัฒนาของโลกหลัง ค.ศ. 2015 โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย และ 169 เป้าประสงค์ จะมีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต โดยเฉพาะการสร้างหลักประกันในการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน ยกระดับคุณภาพน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำทุกภาคส่วน การมีรูปแบบการผลิตและบริการที่ยั่งยืน ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการเกิดของเสีย การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทะเล การปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้อย่างยั่งยืน และหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ การบริหารจัดการเมืองอย่างยั่งยืนลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อม และการดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น ทำให้ประเทศต้องมีการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาเพื่อรักษาพื้นฐานทรัพยากรธรรมชาติควบคู่กับแนวทางการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด ซึ่งจะเป็นโอกาสที่ประเทศไทยจะพัฒนาภาคดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในประเทศ ให้เกิดการบูรณาการไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกและพร้อมไปกับการพัฒนาภายในประเทศอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งไทยต้องดำเนินมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างจริงจัง ซึ่งประเทศไทยได้ประกาศเจตนารมณ์และกำหนดเป้าหมายของประเทศในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ต่ำกว่าระดับการปล่อยตามปกติ ร้อยละ 7 - 20 ภายในปี พ.ศ. 2563 นอกจากนี้ ความตกลงปารีส (Paris Agreement) ที่นานาประเทศได้รับรองร่วมกันเมื่อ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ซึ่งมุ่งควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้ต่ำกว่า 2 องศาเซลเซียส และประเทศไทยได้ลงนามรับรองความตกลงดังกล่าวเมื่อ 22 เมษายน พ.ศ. 2559 ส่งผลให้ไทยต้องมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

อย่างต่อเนื่องโดยกำหนดเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 - 25 ภายในปี พ.ศ. 2573 อีกทั้งต้องมีการทบทวนเพื่อเพิ่มระดับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทุก 5 ปี ก่อให้เกิดนัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ที่จะต้องเร่งดำเนินการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในทุกภาคส่วน ทั้งภาคอุตสาหกรรม บริการและการผลิตไฟฟ้า ตลอดจนภาคครัวเรือน เป็นแรงกดดัน ให้ประเทศต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตและบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเพิ่มการใช้พลังงาน หมุนเวียนและพลังงานชีวภาพเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีแนวโน้มในการใช้ประเด็นการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกเป็นเงื่อนไขสำหรับกำหนดมาตรฐานสินค้าในการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาคการส่งออกของไทยแต่ก็อาจสร้างโอกาสสำหรับธุรกิจใหม่ด้านสิ่งแวดล้อม อาทิ ผลิตภัณฑ์และบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเสีย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากรอบอนุสัญญา ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้กำหนดให้มีความช่วยเหลือแก่ประเทศกำลังพัฒนา ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แต่ในทางปฏิบัติยังมีข้อจำกัดเพราะความขัดแย้ง กับแนวทางการปกป้องสิทธิของทรัพย์สินทางปัญญาภายใต้กรอบการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถใช้ประโยชน์จากข้อกำหนดของอนุสัญญาฯ ในส่วนนี้ได้

นอกจากนี้ การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ของประเทศไทยยังต้องคำนึงถึงอนุสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ดังแสดงในภาพที่ 2

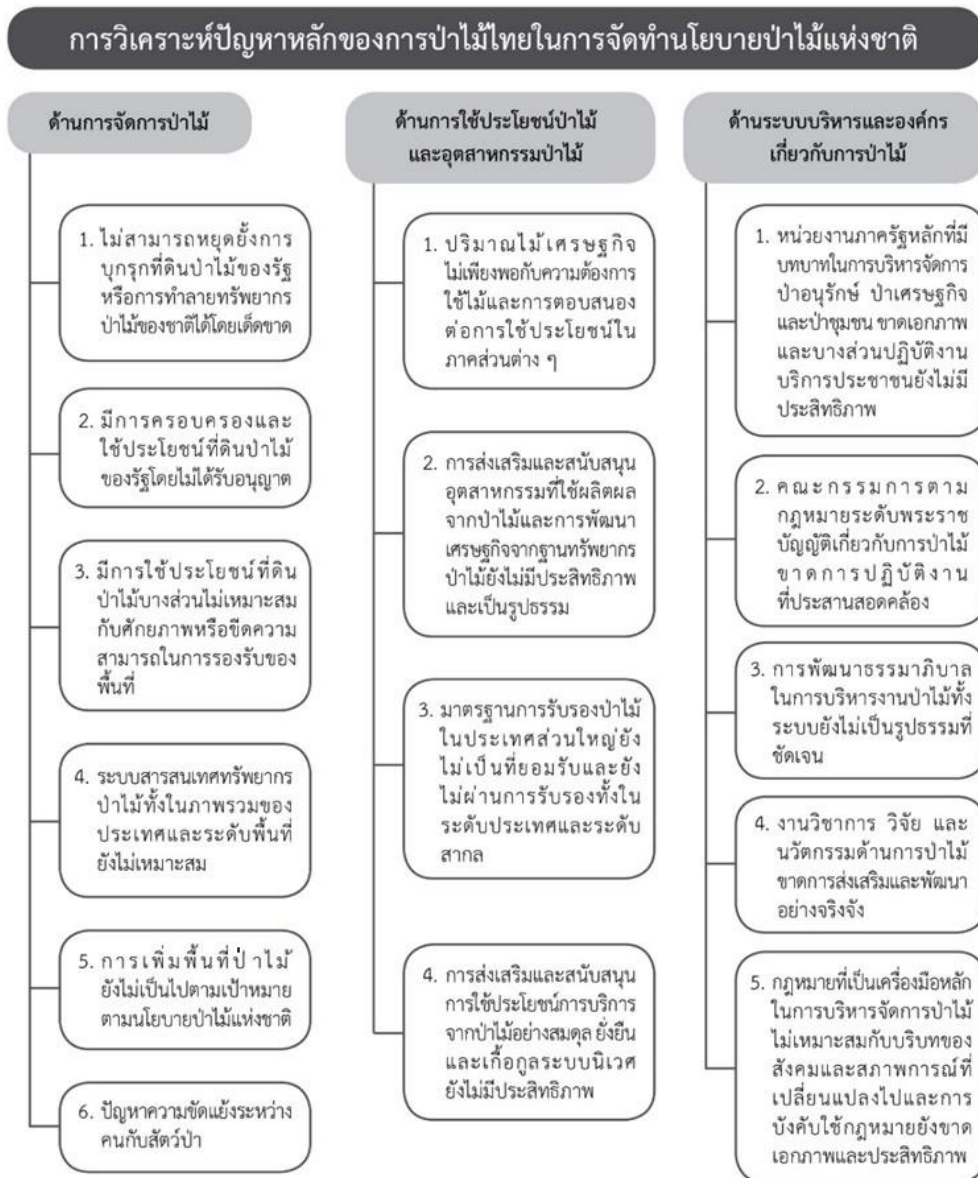

ภาพที่ 2 อนุสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ

2.2 สถานการณ์และแนวโน้มภายใน

2.2.1 การวิเคราะห์ปัญหาหลักของการป่าไม้ไทย

การวิเคราะห์ปัญหาหลักที่ต้องคำนึงถึงในการจัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติ โดยจำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการป่าไม้ 6 ประเด็น ด้านการใช้ประโยชน์ป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้ 4 ประเด็น และด้านระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ 5 ประเด็น ดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาหลักของการป่าไม้ไทยในการจัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

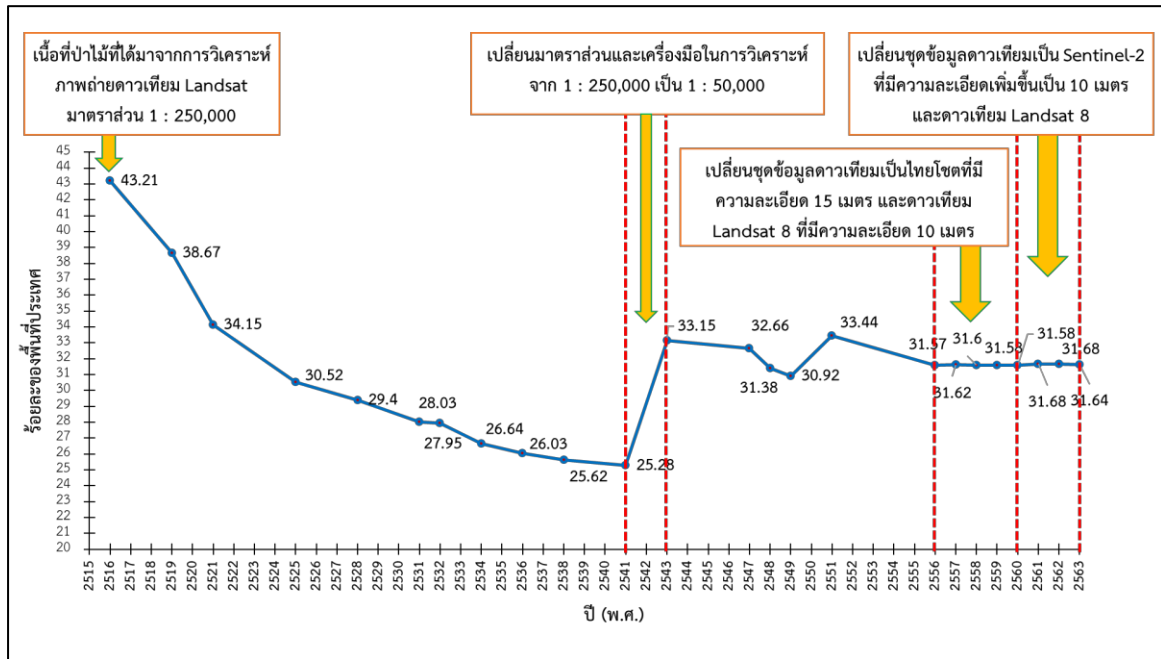
2.2.2 สถานการณ์และแนวโน้มเกี่ยวกับพื้นที่ป่าไม้ตามนิยามและการจำแนกป่าไม้ในนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

จากข้อมูลของกรมป่าไม้ (2562) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้ดำเนินโครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ปี พ.ศ. 2560 – 2561 พบว่า ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ในปี พ.ศ. 2560 – 2561 จำนวน 102,488,302.19 ไร่ หรือร้อยละ 31.68 ของพื้นที่ประเทศ (ภาพที่ 4) โดยการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 ถึงปี พ.ศ. 2561 สามารถพิจารณาเป็นสองช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงระหว่าง ปี พ.ศ. 2516 ถึงปี พ.ศ. 2541 และช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2543 ถึงปี พ.ศ. 2561 เนื่องจากมาตราส่วนที่ใช้ในการดำเนินงานมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ก่อนปี พ.ศ. 2543

ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ของกรมป่าไม้ถูกจัดทำขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมที่มีมาตราส่วน 1 : 250,000 ภายหลังจากปี พ.ศ. 2543 มีการเปลี่ยนแปลงมาตราส่วนที่ใช้สำหรับการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้เป็น 1 : 50,000 ดังนั้น ผลจากการกำหนดมาตราส่วนของภาพถ่ายดาวเทียมที่แตกต่างกันดังกล่าว ทำให้ตัวเลขพื้นที่ป่าไม้ของประเทศมีความแตกต่างกันชัดเจน ดังนี้

ช่วงที่ 1 (พ.ศ. 2516 – 2541 : รวมระยะเวลา 26 ปี) : พื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก 138,566,875.00 ไร่ ในปี พ.ศ. 2516 เหลือ 81,076,250.00 ไร่ ในปี พ.ศ. 2541 หรือคิดเป็นอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าไม้เท่ากับ 2,211,177.88 ไร่ต่อปี

ช่วงที่ 2 (พ.ศ. 2543 – 2561 : รวมระยะเวลา 19 ปี) : พื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก 106,319,237.50 ไร่ ในปี พ.ศ. 2543 เหลือ 102,488,302.19 ไร่ ในปี พ.ศ. 2561 หรือคิดเป็นอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าไม้เท่ากับ 201,628.17 ไร่ต่อปี

ภาพที่ 4 พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย¹

หมายเหตุ นิยามพื้นที่ป่าไม้ : พื้นที่ปกคลุมของพืชพรรณที่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นไม้ยืนต้น ปกคลุมเป็นผืนต่อเนื่องขนาดไม่น้อยกว่า 3.125 ไร่ และหมายรวมถึงทุ่งหญ้าและลานหินที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ที่ปรากฏล้อมรอบด้วยพื้นที่ที่จำแนกได้ว่าเป็นพื้นที่ป่าไม้ โดยไม่รวมถึงสวนยุคาลิปตัสหรือพื้นที่ที่มีต้นไม้ แต่ประเมินได้ว่าผลผลิตหลักของการดำเนินการไม่ใช่เนื้อไม้ ได้แก่ พื้นที่วนเกษตร สวนผลไม้ สวนยางพารา และสวนปาล์ม

¹ กรมป่าไม้. 2562. บทสรุปผู้บริหาร โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2561 - 2562. สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้, กรุงเทพฯ

การวิเคราะห์ถึงสาเหตุหลักของการลดลงของพื้นที่ป่า (Deforestation) และการทำให้ป่าเสื่อมโทรม (Degradation) โดย UN-REDD (2013)² พบว่า ปัจจุบันจำนวนประชากรในประเทศไทยมีอัตราเพิ่มมากขึ้น พร้อมกับการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจของประเทศอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประชาชนมีความต้องการใช้ประโยชน์จากป่าไม้มากขึ้นจนเกินขีดความสามารถที่รองรับได้ โดยมีการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ในลักษณะต่าง ๆ เช่น การใช้และเผาพื้นที่ป่าเพื่อการเกษตร การใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าเพื่อเป็นพื้นที่สำหรับท่องเที่ยว โดยสร้างเป็นสถานที่พักผ่อน สถานที่ตากอากาศ สนามกอล์ฟ รวมถึงการซื้อที่ดินเพื่อการเก็งกำไร เป็นต้น นอกจากนี้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของรัฐ ได้แก่ การสร้างเขื่อน การตัดถนน และการทำแนวสายไฟแรงสูงก็ยังเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการทำลายพื้นที่ป่าเป็นบริเวณกว้าง อย่างไรก็ตามประเทศไทยจำเป็นต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศหรือการขยายตัวของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการภายใต้ความสมดุลของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยสรุปแล้ว สาเหตุหลักของการลดลงของพื้นที่ป่าและการทำให้ป่าเสื่อมโทรม แสดงดังภาพที่ 5

² UN-REDD. 2013. Readiness Preparation Proposal (R-PP) for Thailand. Forest Carbon Partnership Facility (FCPF).

ปัญหาการทำให้พื้นที่ป่าลดลง

สาเหตุโดยตรง	สาเหตุโดยอ้อม
<ol style="list-style-type: none"> การบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อการเกษตรและรีสอร์ท การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การชลประทาน - การสร้างทาง - การเหมืองแร่ - การไฟฟ้า - การโทรคมนาคม ฯลฯ 	<ol style="list-style-type: none"> แนวเขตป่าและการจำแนกการใช้ที่ดินที่ไม่ชัดเจน สังคมขาดความรู้และความตระหนัก ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ความยากจน ความขัดแย้งระหว่างนโยบายการอนุรักษ์กับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ นโยบายแก้ปัญหาค่าความขัดแย้งที่ดินป่าไม้ขาดความยั่งยืน และชัดเจนในทางปฏิบัติ การเพิ่มจำนวนประชากร ผู้รับสัมปทาน หรือผู้อนุญาตไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของรัฐ

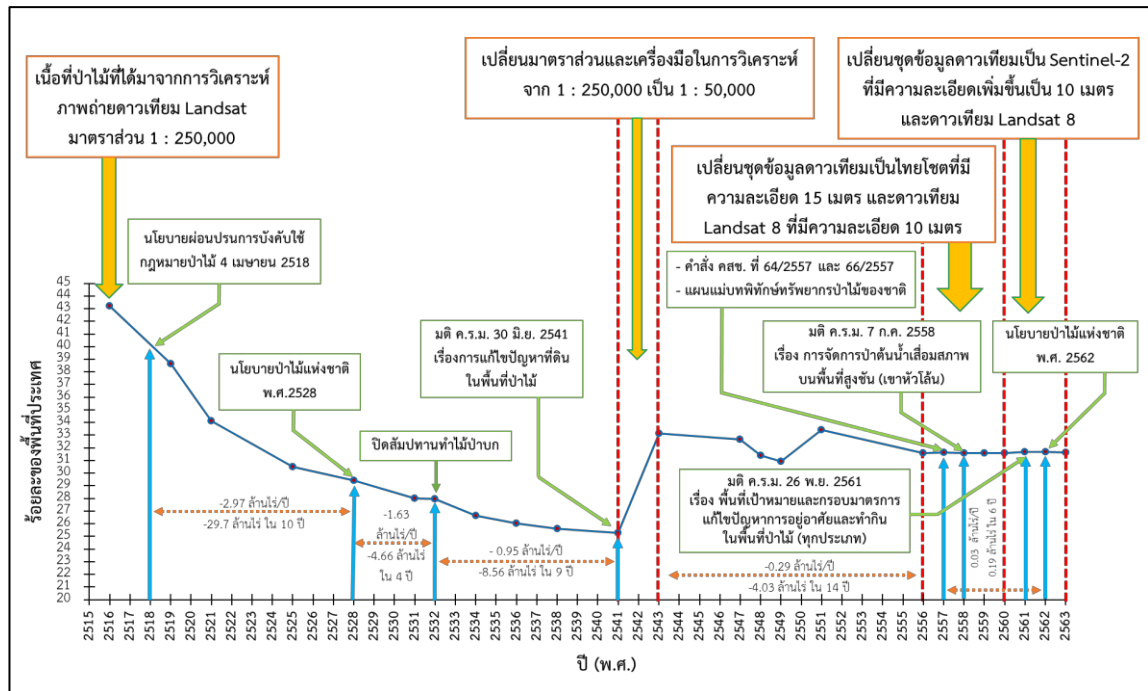
ปัญหาการเสื่อมโทรมของป่า

สาเหตุโดยตรง	สาเหตุโดยอ้อม
<ol style="list-style-type: none"> การลักลอบตัดไม้ ไฟป่าที่ขาดการควบคุม 	<ol style="list-style-type: none"> การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มแข็งพอ ไม้บางชนิดมีราคาสูง เป็นสิ่งจูงใจในการลักลอบตัดไม้ สังคมขาดความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าไม้ การเพิ่มจำนวนประชากร ความยากจน ความต้องการของป่าเพื่อการค้า

ภาพที่ 5 สาเหตุหลักของการลดลงของพื้นที่ป่าและการทำให้ป่าเสื่อมโทรมในประเทศไทย³

³ UN-REDD. 2013. Readiness Preparation Proposal (R-PP) for Thailand. Forest Carbon Partnership Facility (FCPF).

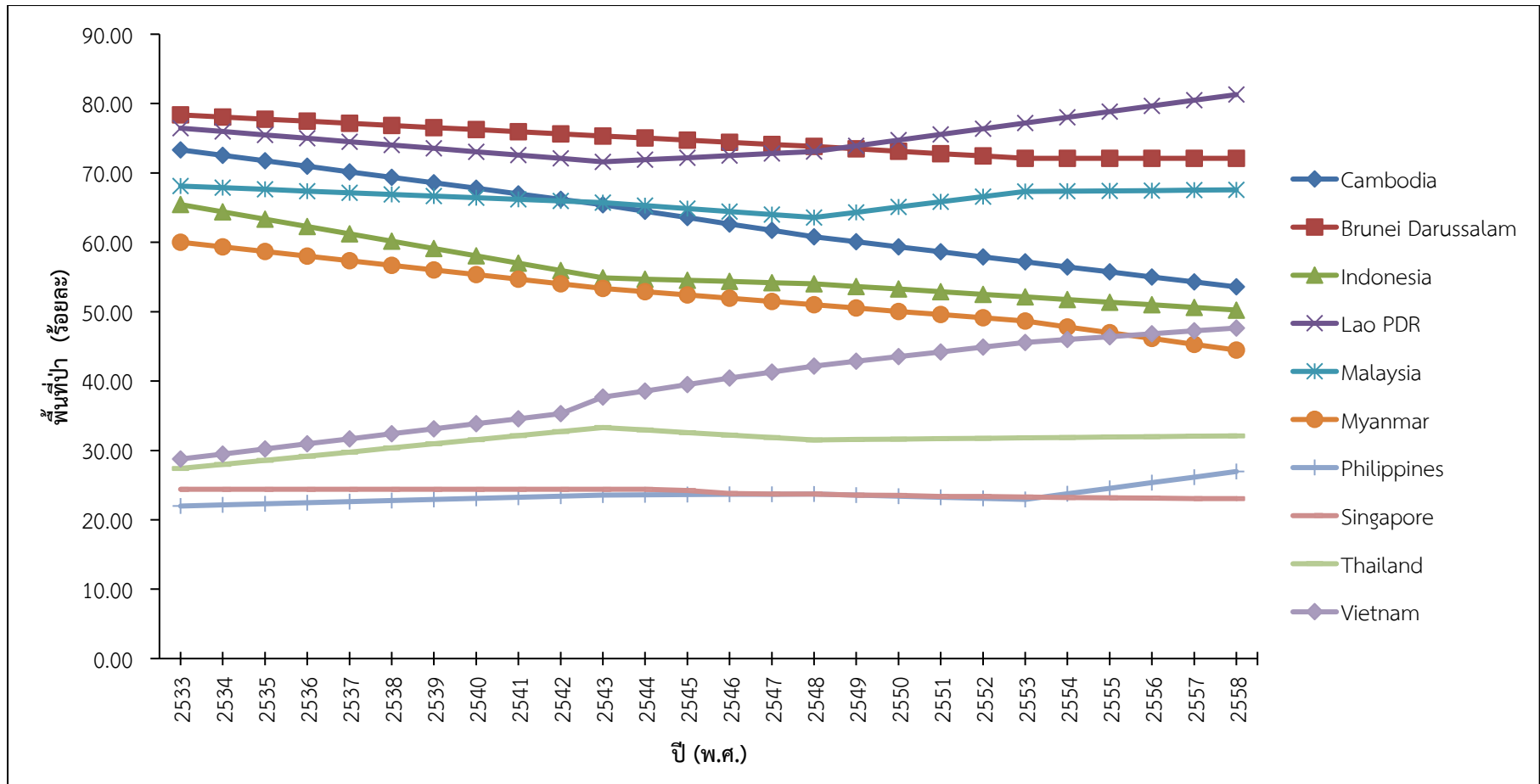
ที่ผ่านมาได้มีการดำเนินงานพัฒนากลไกทางนโยบายเพื่อหยุดยั้งการลดลงของพื้นที่ป่า (Deforestation) และการทำให้ป่าเสื่อมโทรม (Degradation) ได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังไม่สามารถหยุดยั้งการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ของชาติได้อย่างเด็ดขาด (ภาพที่ 6) และยังมีความจำเป็นต้องสร้างกลไกที่ยั่งยืนในการหยุดยั้งการทำลายทรัพยากรป่าไม้และการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ด้วย แม้ว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 ภายใต้อำนาจของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามหยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้อย่างจริงจังและเกิดผลสัมฤทธิ์มากกว่าในอดีตก็ตาม

ภาพที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ป่าไม้กับนโยบายระดับชาติ

จากการรวบรวมข้อมูลพื้นที่ป่าในกลุ่มประเทศอาเซียนจากฐานข้อมูลของ The World Bank (2019)⁴ พบว่าประเทศลาวมีพื้นที่ป่าสูงที่สุด คือ ร้อยละ 81.29 รองลงมา ได้แก่ ประเทศบรูไนดารุสซาลาม และประเทศมาเลเซีย มีพื้นที่ป่า ร้อยละ 72.11 และ 67.55 ตามลำดับ จากข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2558 มีเพียง 4 ประเทศที่พื้นที่ป่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ ประเทศลาว ประเทศมาเลเซีย ประเทศเวียดนาม และประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศไทยพบว่าพื้นที่ป่าเป็นอันดับที่ 8 ในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งมีพื้นที่ป่า ร้อยละ 32.1 ดังแสดงในภาพที่ 7

⁴ ดัดแปลงจาก The World Bank. 2018. Forest area (%). แหล่งที่มา <https://data.worldbank.org/indicator/AG.LND.FRST.K2?end=2015&start=1990&view=chart>, 11 January 2019.

ภาพที่ 7 พื้นที่ป่าในกลุ่มประเทศอาเซียน⁵

⁵ ดัดแปลงจาก The World Bank. 2018. Forest area (%). แหล่งที่มา <https://data.worldbank.org/indicator/AG.LND.FRST.K2?end=2015&start=1990&view=chart>, 11 January 2019.

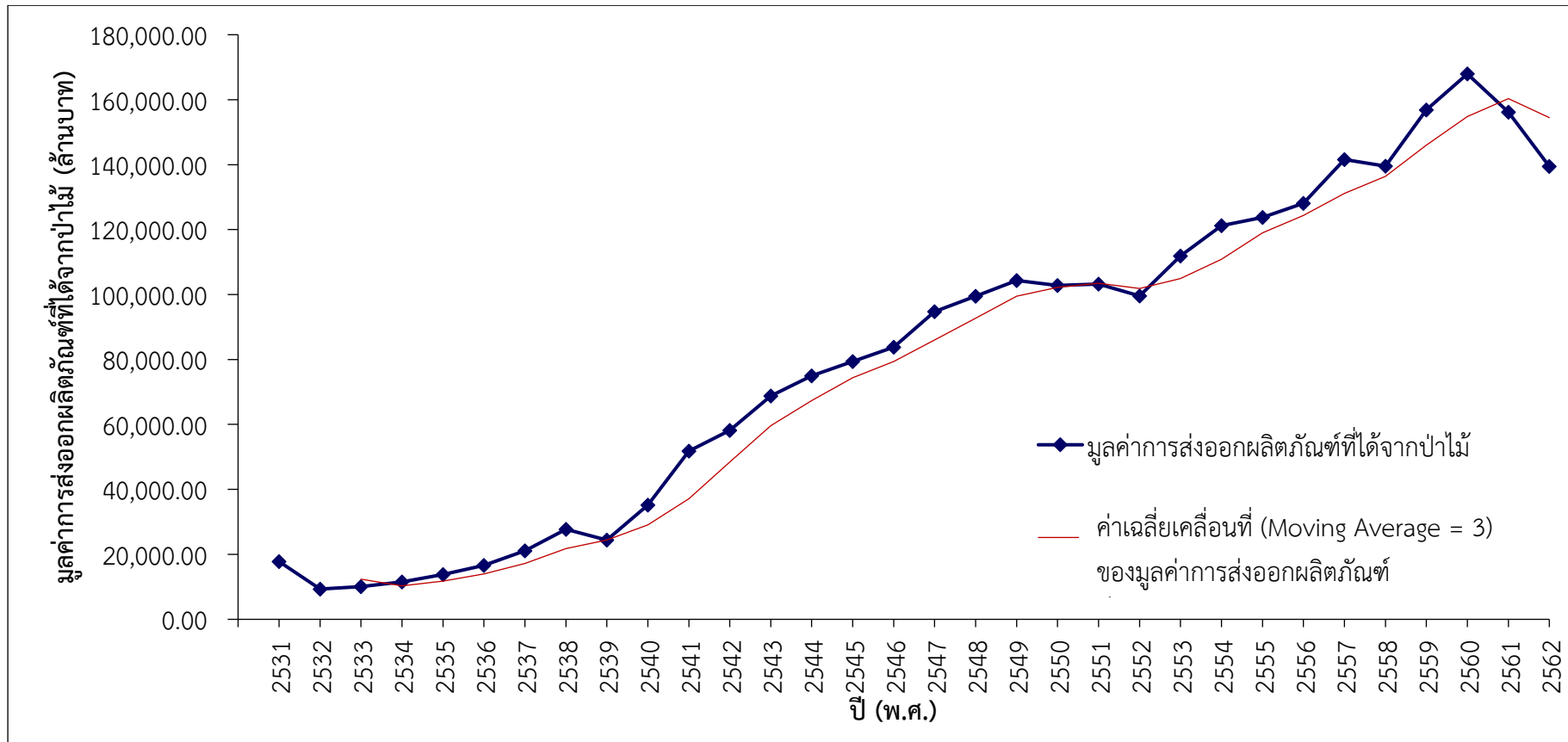
2.2.3 สถานการณ์และแนวโน้มเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้

1) การส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้

1.1) มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้

จากการรวบรวมข้อมูลการค้าไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 จนถึงปี พ.ศ. 2562 โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2563)⁶ กระทรวงพาณิชย์ พบว่าประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้เพิ่มสูงขึ้นทุก ๆ ปี จากผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่าง ๆ จำนวน 3 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ กระจาดและผลิตภัณฑ์กระจาด และเฟอร์นิเจอร์ไม้ จำนวนทั้งหมด 16 รายการ ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ในแต่ละปี ดังภาพที่ 8 โดยในปี พ.ศ. 2562 ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ เท่ากับ 139,364.84 ล้านบาท โดยพบว่า ผลิตภัณฑ์ในรูปไม้แปรรูปมีมูลค่าการส่งออกสูงที่สุด เท่ากับ 29,673.91 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ในรูปกระจาดใช้สำหรับเขียน พิมพ์หรือวัตถุประสงค์อื่นทางกราฟิก และไฟเบอร์บอร์ด มีมูลค่าการส่งออก เท่ากับ 19,575.23 และ 18,411.99 ล้านบาท ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

⁶ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2563. สินค้าส่งออกสำคัญของไทย. แหล่งที่มา <http://tradereport.moc.go.th/TradeThai.aspx>, 3 พฤษภาคม 2563.

ภาพที่ 8 มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้⁷

⁷ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2563. สินค้าส่งออกสำคัญของไทย. แหล่งที่มา <http://tradereport.moc.go.th/TradeThai.aspx>, 3 พฤษภาคม 2563.

ตารางที่ 1 มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ จำแนกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์⁸

รูปแบบผลิตภัณฑ์	มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ : ล้านบาท							
	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้	61,706.82	65,924.12	74,372.77	72,948.72	86,263.86	97,091.57	84,021.74	73,605.42
- ไม้แปรรูป	21,722.24	27,247.59	30,219.47	28,966.13	40,350.52	50,769.37	39,166.23	29,673.91
- แผ่นไม้วีเนียร์	111.82	99.63	375.88	78.63	63.72	100.03	165.61	214.41
- ไม้อัด	8,746.36	8,220.77	10,360.65	9,629.25	11,561.17	13,745.56	12,121.05	11,078.09
- ไฟเบอร์บอร์ด	12,139.41	13,271.34	15,815.78	16,972.37	16,998.76	18,337.08	19,447.33	18,411.99
- เครื่องใช้ทำด้วยไม้	1,913.01	1,844.23	1,933.10	1,946.56	2,006.04	1,813.45	1,691.74	1,600.90
- อุปกรณ์ก่อสร้างทำด้วยไม้	1,447.28	1,343.45	1,462.56	1,673.59	1,929.79	1,658.45	1,693.03	1,523.47
- กรอบรูปไม้	1,577.77	1,340.94	1,293.66	967.68	961.62	802.60	635.39	541.55
- รูปแกะสลัก และเครื่องประดับทำด้วยไม้	1,919.52	1,653.53	1,785.88	1,513.54	1,537.34	1,499.12	1,022.97	805.84
- ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้อื่น ๆ	12,129.38	10,902.64	11,125.81	11,200.96	10,854.90	8,365.92	8,078.41	9,755.25
กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	47,798.00	48,351.34	53,304.21	54,341.14	58,386.20	59,626.52	62,244.08	55,600.06
- กระดาษใช้สำหรับเขียน พิมพ์ หรือ วัตถุประสงค์อื่นทางกราฟิก	17,830.14	18,410.61	18,449.78	17,933.41	20,781.07	21,392.20	20,697.00	19,575.23
- กระดาษกราฟ	821.79	780.64	846.92	1,048.64	1,094.75	1,823.46	1,643.41	1,015.04
- กระดาษแข็ง	8,255.59	8,106.13	10,951.06	12,217.15	12,415.81	13,446.07	15,086.88	12,319.76
- กระดาษชำระ กระดาษเช็ดหน้า กระดาษ อนามัย	10,202.29	10,564.65	11,741.73	10,650.66	10,777.45	9,935.65	10,845.51	10,105.25
- บรรจุภัณฑ์กระดาษ (หีบ กล่อง ซองฯ)	5,423.94	5,396.63	5,693.82	6,792.57	7,531.78	7,910.87	8,151.93	7,777.07
- กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษอื่น ๆ	5,264.24	5,092.68	5,620.89	5,698.71	5,785.35	5,118.28	5,819.34	4,807.70
เฟอร์นิเจอร์ไม้	14,291.79	13,781.06	13,928.22	12,237.11	12,206.38	11,210.12	9,911.48	10,159.36
รวมมูลค่าทุกผลิตภัณฑ์	123,796.60	128,056.52	141,605.20	139,526.97	156,856.45	167,928.21	156,177.30	139,364.84

⁸ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2563. สินค้าส่งออกสำคัญของไทย. แหล่งที่มา <http://tradereport.moc.go.th/TradeThai.aspx>, 3 พฤษภาคม 2563.

1.2) ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้

จากการรวบรวมข้อมูลปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ ที่กรมป่าไม้ (ม.ป.ป.)⁹ ได้ทำการเก็บรวบรวมสถิติป่าไม้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 - 2561 พบว่า มีรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้สามารถจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้ และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่า โดยผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้มีรูปแบบผลิตภัณฑ์ทั้งหมด 18 รายการ ประกอบด้วยรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีการส่งออก จำนวน 14 รายการ และรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีการส่งออก จำนวน 4 รายการ ดังตารางที่ 2 (ข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - 2561) และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่ามีรูปแบบผลิตภัณฑ์ทั้งหมด 51 รายการ ประกอบด้วยรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีการส่งออก จำนวน 49 รายการ และรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีการส่งออก จำนวน 2 รายการ ดังตารางที่ 3 (ข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 - 2549) โดยในปี พ.ศ. 2561 รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้ที่มีปริมาณการส่งออกมากที่สุด คือ แผ่นใยไม้อัด จำนวน 2,112,070,753 กิโลกรัม รองลงมา ได้แก่ ชันไม้สับ และแผ่นชันไม้อัด จำนวน 1,789,983,844 และ 1,654,554,763 กิโลกรัม ตามลำดับ ส่วนผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่าในปี พ.ศ. 2549 พบว่า รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณการส่งออกมากที่สุด คือ เฟอร์นิเจอร์ทำด้วยวัสดุอื่น ๆ รวมถึงก ไม้ไผ่ วัสดุที่คล้ายกัน จำนวน 20,478,804 กิโลกรัม รองลงมา ได้แก่ ไม้ไผ่ และครึ่งเม็ด จำนวน 5,412,534 กิโลกรัม และ 5,181,210 กิโลกรัม ตามลำดับ ดังตารางที่ 2 และ 3

⁹ กรมป่าไม้. (ม.ป.ป.). สถิติป่าไม้. แหล่งที่มา <http://forestinfo.forest.go.th/Content.aspx?id=9>, 3 พฤษภาคม 2563.

ตารางที่ 2 ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้ จำแนกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์¹⁰

รูปแบบผลิตภัณฑ์	ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้							
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561
กระดาษ (กก.)	-	-	-	-	-	-	-	-
ชิ้นไม้สับ (กก.)	316,309	3,381,088,468	2,874,202,112	2,553,608,736	2,749,379,268	2,547,037,037	2,050,178,614	1,789,983,844
ถ่านไม้ (กก.)	18,554,456	26,282,864	28,091,340	36,448,610	37,051,830	31,554,225	23,415,720	25,783,603
ประตู หน้าต่าง พร้อมกรอบ	-	-	-	-	-	-	-	-
ผลิตภัณฑ์ไม้อื่น ๆ (กก.)	39,535,797	17,877,508	18,897,600	18,195,252	18,961,620	20,789,452	13,082,810	53,748,249
แผ่นชิ้นไม้อัด (กก.)	1,005,774,588	1,106,604,180	1,165,418,261	1,342,084,278	1,259,901,618	1,511,598,609	1,630,876,628	1,654,554,763
แผ่นไม้ปูพื้น (กก.)	11,824,718	393,109	1,306,429	569,231	326,316	6,192,492	174,207	186,717
แผ่นไม้อัดใสไม้ระแนง ลามิเนต และแผ่นไม้อัด ใสไม้คร่าว (กก.)	-	-	-	-	-	-	-	-
แผ่นใยไม้อัด (กก.)	1,069,667,931	1,020,302,979	1,301,817,203	1,436,183,944	1,572,778,957	1,716,057,337	1,878,498,417	2,112,070,753
ฟีน (กก.)	3,174,299,131	40,021	10,867,994	82,011	30	30,165	-	-
เฟอร์นิเจอร์ไม้ (หน่วย)	24,261,875	43,350,483	12,855,982	13,546,784	14,751,227	13,235,318	12,180,485	14,803,743
ไม้ท่อน (ลบ.ม.)	24,997,484	27,027	14,982	132,548	90,501	3,621	15,754	19,658
ไม้บาง (ลบ.ม.)	319,909	1,249,134	2,495,279	2,896,019	6,611,190	9,653,186	4,333,441	76,597,641
ไม้แปรรูป (ลบ.ม.)	3,706,183	2,932,975	2,237,941	7,816,797	68,164,367	21,633,222	2,329	2,727,844
ไม้อัด (ลบ.ม.)	16,916,328	973,006	730,529	9,845,293	1,802,428	1,758,278	2,406,721	2,892,456
เยื่อไม้ (กก.)	-	-	118,058,251	139,112,541	170,625,759	160,611,730	137,769,441	145,755,389
เยื่อใยชนิดอื่น ๆ (กก.)	-	-	115,845,880	134,209,504	87,303,664	82,952,126	142,077,305	58,131,459
เศษกระดาษ (กก.)	-	-	-	-	-	-	-	-

¹⁰ กรมป่าไม้. (ม.ป.ป.). สถิติป่าไม้. แหล่งที่มา <http://forestinfo.forest.go.th/Content.aspx?id=9>, 3 พฤษภาคม 2563.

ตารางที่ 3 ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่า จำแนกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์¹¹

รูปแบบผลิตภัณฑ์	ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่า							
	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
กรดเรซิน น้ำมันโรซิน รันกัม (กก.)	4,000	129	17,264	9,158	17,534	43,575	4,237	3,583
กระวาน (กก.)	6,749	9,882	13,429	13,597	4,231	27,068	15,813	10,117
กัมอะราบิก (กก.)	1,759	28,581	188,525	134,675	195,875	101,643	53,530	31,150
กานพลู (กก.)	10,114	15,149	1,025	267	7	116	64	6
กำยาน (กก.)	-	360	3,418	1,593	1,055	5,041	3,696	1,560
เกลือของโรซินหรือของกรดเรซิน (กก.)	-	-	-	-	-	-	850	-
ขนของสัตว์ปีกชนิดที่ใช้สำหรับยัดไส้และขนอ่อน (กก.)	2,439,622	2,427,280	2,470,465	2,222,082	2,355,578	1,327,114	1,014,883	1,470,301
ซีผึ้ง (กก.)	125,781	54,625	37,132	34,874	18,069	18,562	22,885	50,482
เขากวาง (กก.)	-	666	365	-	234	105	122	-
เขี้ยวรวมทั้งพังและเศษของเขี้ยว (กก.)	-	238	-	-	-	-	-	-
ไขที่ได้จากแมลง (กก.)	38,443	3,505	2,471	8,332	9,475	14,399	4,901	3,479
ครึ่งดิบ (กก.)	553	771,300	432,714	523	119,384	1,000	218,496	370,440
ครึ่งแผ่น (กก.)	175,080	378,540	357,328	250,360	334,500	444,305	383,320	382,300
ครึ่งเม็ด (กก.)	2,588,399	4,736,132	2,528,493	1,939,660	2,780,006	2,750,272	1,392,214	5,181,210
ครึ่งอื่น ๆ (กก.)	350	4,965	30,263	3,935	1,614	8,882	180,613	33,139
งูมีชีวิต (ตัว)	-	12,040	384	-	-	-	-	-
ชัน (กก.)	1,462,435	1,578,248	2,177,515	2,139,546	2,394,503	3,622,681	3,417,770	3,131,345
ชันสน (กก.)	61,080	204,410	21,450	40,900	42,918	37,334	30,347	65,558
ชันหอม (กก.)	-	-	-	-	-	-	-	44
ดอกจันทน์เทศ (กก.)	10	-	654	32	-	500	-	-
ที่นึ่งทำด้วยวัสดุอื่น ๆ รวมถึงกก ไม้ไผ่ วัสดุที่คล้ายกัน (ชิ้น)	72,058	136,780	76,443	107,358	91,002	79,208	90,204	33,321
ที่นึ่งทำด้วยหวาย (ชิ้น)	76,361	107,579	109,344	88,033	91,238	100,942	57,375	42,281

ตารางที่ 3 (ต่อ)¹¹

รูปแบบผลิตภัณฑ์	ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่า							
	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
น้ำผึ้งธรรมชาติ (กก.)	1,671,963	2,710,547	1,397,199	1,978,658	2,496,263	2,552,284	4,326,309	3,506,269
น้ำมันทั้งและแปรรูปของน้ำมันทั้ง (กก.)	741	629	879	4,307	2,636	2,067	5,065	3,891
น้ำมันเทอร์พีนอื่น ๆ (กก.)	2,850	2,801	5,381	2,721	7,580	9,665	5,653	15,897
น้ำมันสนหรือยางสน (ซัลเฟท) (กก.)	61,606	8,602	5,920	2,229	5,878	5,560	10,211	383
น้ำรัก (กก.)	25	-	-	-	-	-	1,096	-
ไพน์ออยล์ (กก.)	1,657	2,810	3,888	6,732	500	7,506	3,058	6,435
เฟอร์นิเจอร์ทำด้วยวัสดุอื่น ๆ รวมถึงก ไม้ไผ่ วัสดุที่คล้ายกัน (กก.)	1,373,652	5,019,242	13,626,604	13,495,243	16,737,284	20,190,778	16,869,075	20,478,804
เฟอร์นิเจอร์ทำด้วยหวาย (กก.)	531,837	324,235	207,392	287,407	431,495	387,143	595,174	334,617
ไม้ไผ่ (กก.)	88,704	71,210	38,688	64,648	123,520	5,717,379	4,461,513	5,412,534
ยางทราคาคันท์ (กก.)	120	-	-	-	-	-	-	-
ยางไม้จำพวกยางสนธรรมชาติแปรรูป (กก.)	-	-	-	-	-	-	-	-
ยางไม้จำพวกยางสนธรรมชาติไม่แปรรูป (กก.)	800	3,480	1,252	117,000	163,316	135,033	136,915	31,465
ยางไม้ธรรมชาติอื่น ๆ (กก.)	2,223	4,492	10,471	2,794	490	10,637	24,942	21,732
รง (กก.)	4,270	6,355	7,266	6,700	7,580	11,110	15,520	31,421
รงนกนางแอ่น (กก.)	13,323	22,597	56,942	223,934	97,977	121,615	105,985	43,888
เร่ว (กก.)	33,251	64,782	48,164	2,100	1,527	8,940	12,342	455
โรซิน (กก.)	4,725	21,800	34,838	27,600	73,047	67	43,106	76
ลูกจันทน์เทศ (กก.)	14	2,089	335	59	10	177	186	64
วูดครีโอไซด์ (กก.)	-	-	-	-	-	-	-	-
วูดทาร์และน้ำมันวูดทาร์ (กก.)	39,070	20,050	24,885	6,022	6,276	-	540	925
สีเสียด (กก.)	23,673	38,493	27,401	12,885	7,996	21,805	41,119	6,582
หนังของสัตว์เลื้อยคลานอื่น ๆ ดิบ (กก.)	412	400	502	2	339	-	2,549	4,940

ตารางที่ 3 (ต่อ)¹¹

รูปแบบผลิตภัณฑ์	ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่า							
	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
หนังงูดิบ (กก.)	259	1,300	153	501	1,766	3,737	1,272	1,379
หนังจระเข้ดิบ (กก.)	4,114	39	1,606	2,519	4,219	19,838	37,512	36,969
หนังและส่วนอื่น ๆ ของนกพร้อมขน (กก.)	832,836	869,428	1,699,517	3,036,690	2,867,695	1,578,602	1,730,377	2,329,172
หวาย (กก.)	28,018	4,400	4,970	10,328	4,994	2,446	1,605	1,063
อบเชยและดอกอบเชยบดหรือป่น (กก.)	101,150	114,000	86,407	86,739	86,579	75,812	97,487	103,484
อบเชยและดอกอบเชยไม่ได้บดหรือป่น (กก.)	1,970	3,224	1,894	1,665	4,283	5,404	2,393	6,182
เอสเทอร์กัม (กก.)	-	400	-	-	-	-	4,400	4

¹¹ กรมป่าไม้. 2562. สถิติป่าไม้. แหล่งที่มา <http://forestinfo.forest.go.th/Content.aspx?id=9>, 11 มกราคม 2562.

2) การนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้

2.1) มูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้

จากการรวบรวมข้อมูลการค้าไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 จนถึงปี พ.ศ. 2562 โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2563)¹² กระทรวงพาณิชย์ พบว่าประเทศไทยมีมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้เพิ่มสูงขึ้นทุก ๆ ปี จากผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่าง ๆ จำนวน 5 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ ผลิตภัณฑ์กระดาษ และเฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ใช้ในสำนักงาน จำนวนทั้งหมด 15 รายการ ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ในแต่ละปี ดังภาพที่ 9 โดยในปี พ.ศ. 2562 ประเทศไทยมีมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ เท่ากับ 95,260.86 ล้านบาท โดยพบว่าผลิตภัณฑ์ในรูปกระดาษและกระดาษแข็ง มีมูลค่าการนำเข้าสูงที่สุด เท่ากับ 25,953.45 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ในรูปเยื่อกระดาษ กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษอื่น ๆ มีมูลค่าการนำเข้า เท่ากับ 14,908.67 และ 9,114.36 ล้านบาท ตามลำดับ ดังตารางที่ 4

¹² ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2563. สินค้านำเข้าสำคัญของไทย. แหล่งที่มา <http://tradereport.moc.go.th/TradeThai.aspx>, 3 พฤษภาคม 2563.

ภาพที่ 9 มูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้¹³

¹³ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2563. ข้อมูลการค้าไทย. แหล่งที่มา <http://www2.ops3.moc.go.th/>, 3 พฤษภาคม 2563.

ตารางที่ 4 มูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ จำแนกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์¹⁴

รูปแบบผลิตภัณฑ์	มูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ : ล้านบาท							
	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	21,685.24	20,191.31	19,878.53	17,357.55	17,401.38	17,032.35	18,056.26	16,248.96
- ไม้ซุง	2,053.72	2,459.84	2,298.80	437.76	363.36	241.06	178.05	150.20
- ไม้แปรรูป	11,918.21	9,741.48	9,125.68	8,478.30	8,125.53	8,509.46	7,951.85	6,990.11
- ไม้อัดและไม้วีเนียร์	5,581.81	6,015.79	6,319.39	6,256.42	6,826.53	6,057.38	7,418.39	6,826.72
- ผลิตภัณฑ์ไม้อื่น ๆ	2,131.50	1,974.19	2,134.65	2,185.07	2,085.95	2,224.45	2,507.97	2,281.94
เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ	21,397.47	18,210.16	20,342.73	24,007.80	23,214.36	28,616.76	26,535.83	22,295.79
- เยื่อกระดาษ	14,688.99	12,823.48	14,792.24	16,755.62	16,295.32	17,172.94	18,741.89	14,908.67
- เศษกระดาษ	6,708.48	5,386.67	5,550.49	7,252.18	6,919.04	11,443.82	7,793.94	7,387.12
กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	44,874.10	46,326.56	47,923.00	49,366.73	48,217.61	48,362.51	49,553.84	47,862.80
- กระดาษหนังสือพิมพ์	1,986.50	2,062.66	1,851.61	1,197.47	1,083.84	1,033.10	828.81	897.55
- กระดาษพิมพ์เขียน	7,427.63	7,537.18	7,853.87	8,517.61	8,930.24	9,135.49	9,280.34	8,123.03
- กระดาษกราฟ	3,337.50	3,286.91	3,584.25	3,499.56	3,633.85	3,620.79	4,074.82	3,774.41
- กระดาษและกระดาษแข็ง	24,348.09	25,994.44	26,395.60	27,863.54	26,140.50	26,124.96	26,395.60	25,953.45
- กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษอื่น ๆ	7,774.38	7,445.37	8,237.67	8,288.56	8,429.18	8,448.18	8,974.27	9,114.36
ผลิตภัณฑ์กระดาษ	5,373.23	5,416.84	6,636.04	6,949.95	7,109.89	7,298.41	7,636.56	7,697.21
- บรรจุภัณฑ์กระดาษ	3,714.89	4,025.02	4,965.14	4,844.39	4,483.54	4,655.14	4,739.72	4,891.28
- กระดาษชำระ	1,113.23	914.15	1,170.02	1,527.18	1,996.26	1,968.88	2,152.03	2,034.91
- ผลิตภัณฑ์กระดาษอื่น ๆ	545.11	477.66	500.88	578.37	630.09	674.39	744.81	771.02
เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ใช้ในสำนักงาน	124.05	91.55	124.79	135.88	170.92	1,100.58	1,125.55	1,156.10
รวมมูลค่าทุกผลิตภัณฑ์	93,454.08	90,236.42	94,905.08	97,817.91	96,114.15	102,410.62	102,908.04	95,260.86

¹⁴ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2563. สินค้านำเข้าสำคัญของไทย. แหล่งที่มา <http://tradereport.moc.go.th/TradeThai.aspx>, 3 พฤษภาคม 2563.

2.2) ปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้

จากการรวบรวมข้อมูลปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ ที่กรมป่าไม้ (ม.ป.ป.)¹⁵ ได้ทำการเก็บรวบรวมสถิติป่าไม้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 - 2561 พบว่ามีรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้สามารถจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้ และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่า จำนวนทั้งหมด 69 รายการ ซึ่งมีรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้ จำนวน 18 รายการ ประกอบด้วยรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีการนำเข้า จำนวน 14 รายการ และรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีการนำเข้า จำนวน 4 รายการ ดังตารางที่ 5 (ข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - 2561) และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่า จำนวน 51 รายการ ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ที่มีการนำเข้า จำนวน 50 รายการ และรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีการนำเข้า จำนวน 1 รายการ ดังตารางที่ 6 (ข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 - 2549) โดยในปี พ.ศ. 2561 รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้ที่มีปริมาณการนำเข้ามากที่สุด คือ เยื่อไม้ จำนวน 612,600,439 กิโลกรัม รองลงมา ได้แก่ ถ่านไม้ และเยื่อใยชนิดอื่น ๆ จำนวน 122,795,116 และ 44,863,709 กิโลกรัม ตามลำดับ ส่วนผลิตภัณฑ์จากของป่า ในปี พ.ศ. 2549 พบว่า รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณการนำเข้ามากที่สุด คือ ไม้ไผ่ จำนวน 14,897,204 กิโลกรัม รองลงมา ได้แก่ โรซิน และเฟอร์นิเจอร์ทำด้วยวัสดุอื่น ๆ รวมถึงก ก ไม้ไผ่ วัสดุที่คล้ายกัน จำนวน 6,445,577 และ 4,362,501 กิโลกรัม ตามลำดับ ดังตารางที่ 5 และ 6

¹⁵ กรมป่าไม้. (ม.ป.ป.). สถิติป่าไม้. แหล่งที่มา <http://forestinfo.forest.go.th/Content.aspx?id=9>, 3 พฤษภาคม 2563.

ตารางที่ 5 ปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้ จำแนกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์¹⁶

รูปแบบผลิตภัณฑ์	ปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้							
	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561
กระดาษ (กก.)	-	-	-	-	-	-	-	-
ชิ้นไม้สับ (กก.)	695,306	166,071,413	183,250,006	183,250,006	36,930,263	30,682,857	12,970,689	31,779,018
ถ่านไม้ (กก.)	128,010,219	137,252,914	122,765,567	122,765,567	126,812,540	92,007,092	92,586,121	122,795,116
ประตู หน้าต่าง พร้อมกรอบ	-	-	-	-	-	-	-	-
ผลิตภัณฑ์ไม้อื่น ๆ (กก.)	42,661,969	17,076,171	16,927,236	16,927,236	20,493,799	21,664,900	13,863,328	30,616,284
แผ่นชิ้นไม้อัด (กก.)	5,102,994	4,932,089	7,261,095	7,261,095	15,759,554	12,052,377	13,046,149	18,106,539
แผ่นไม้ปูพื้น (กก.)	26,287,011	2,031,692	1,862,665	1,862,665	1,059,982	1,202,050	525,249	764,770
แผ่นไม้อัดใส่ไม้ระแนง ลามินบอร์ด และแผ่นไม้อัดใส่ไม้คร่าว (กก.)	-	-	-	-	-	-	-	-
แผ่นใยไม้อัด (กก.)	24,886,794	22,883,353	27,458,897	27,458,897	22,861,750	19,997,565	15,455,047	16,118,781
ฟีน (กก.)	225,013,329	18,756	191,879	191,879	124,855	1,025	-	36,837
เฟอร์นิเจอร์ไม้ (หน่วย)	1,491,453	1,286,872	1,709,285	1,709,285	1,975,728	2,470,171	1,921,941	2,603,445
ไม้ท่อน (ลบ.ม.)	845,133	159,649	469,299	469,299	730,187	970,588	15,087	276,866
ไม้บาง (ลบ.ม.)	18,956,370	19,937,025	15,133,446	15,133,446	10,464,055	17,588,719	2,898,363	18,777,767
ไม้แปรรูป (ลบ.ม.)	5,694,754	10,713,185	3,563,622	3,563,622	3,917,530	3,402,707	401,161	4,244,929
ไม้อัด (ลบ.ม.)	90,850,496	15,196,520	19,652,542	19,652,542	27,190,664	14,413,880	9,414,981	7,953,971
เยื่อไม้ (กก.)	-	-	492,195,808	492,195,808	620,634,016	630,167,049	638,235,934	612,600,439
เยื่อใยชนิดอื่น ๆ (กก.)	-	-	903,795,135	903,795,135	1,182,527,119	1,129,464,359	1,544,865,618	44,863,709
เศษกระดาษ (กก.)	-	-	-	-	-	-	-	-

¹⁶ กรมป่าไม้. (ม.ป.ป.). สถิติป่าไม้. แหล่งที่มา <http://forestinfo.forest.go.th/Content.aspx?id=9>, 3 พฤษภาคม 2563.

ตารางที่ 6 ปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่า จำแนกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์¹⁷

รูปแบบผลิตภัณฑ์	ปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่า							
	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
กรดเรซิน น้ำมันโรซิน รันกัม (กก.)	305,140	667,806	2,071,738	2,621,750	2,414,628	2,451,744	2,297,227	2,839,831
กระวาน (กก.)	29,175	25,250	30,006	25,842	38,033	47,755	40,602	48,556
กัมอะราบิก (กก.)	160,640	223,166	389,700	261,123	465,481	290,167	318,821	352,232
กานพลู (กก.)	11,620	30,930	50,881	84,366	51,751	48,147	57,469	35,728
กำยาน (กก.)	-	-	10	-	286	3,302	2,000	1,018
เกลือของโรซินหรือของกรดเรซิน (กก.)	9,206	3,506	253,245	220,499	326,051	605,593	315,273	340,425
ขนของสัตว์ปีกชนิดที่ใช้สำหรับยัดไส้และขนอ่อน (กก.)	30,914	94,322	183,785	247,827	206,736	422,407	458,294	271,709
ขี้ผึ้ง (กก.)	29,804	60,666	50,025	70,252	76,537	123,490	47,798	77,220
เขากวาง (กก.)	-	196	669	50	-	87	-	65
เขี้ยวรวมทั้งผงและเศษของเขี้ยว (กก.)	54	-	50	-	186	-	-	12
ไขที่ได้จากแมลง (กก.)	26,498	38,948	26,791	32,971	22,671	33,113	26,886	32,306
ครั่งดิบ (กก.)	-	-	-	-	-	-	13,000	-
ครั่งแผ่น (กก.)	134	60	540	1,640	2,160	4,636	4,005	2,020
ครั่งเม็ด (กก.)	-	-	*	-	-	810	1,015	20
ครั่งอื่น ๆ (กก.)	*	5	100	170	405	230	215	254
งูมีชีวิต (ตัว)	48	-	-	-	-	148	-	-
ชัน (กก.)	407,581	371,731	1,020,294	1,396,510	979,056	2,302,433	2,161,932	2,194,531
ชันสน (กก.)	171,411	33,247	54,209	63,305	41,545	46,702	63,261	113,187
ชันหอม (กก.)	6,621	7,961	7,550	24,820	4,395	5,625	8,820	6,001
ดอกจันทน์เทศ (กก.)	17,540	17,750	20,823	20,676	26,070	39,927	38,987	41,444

ตารางที่ 6 (ต่อ)¹⁷

รูปแบบผลิตภัณฑ์	ปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่า							
	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
ที่นั่งทำด้วยวัสดุอื่น ๆ รวมถึงไม้ไผ่ วัสดุที่คล้ายกัน (ชิ้น)	6,049	15,575	4,522	2,985	6,739	4,299	7,795	2,767
ที่นั่งทำด้วยหวาย (ชิ้น)	138	2,950	3,411	674	3,925	1,994	3,960	733
น้ำผึ้งธรรมชาติ (กก.)	186,239	236,221	3,123,301	3,327,117	283,563	849,295	339,676	820,347
น้ำมันทั้งและแพรกชั้นของน้ำมันทั้ง (กก.)	1,064,354	1,500,802	1,150,200	1,139,865	1,332,140	1,385,604	1,211,739	1,202,610
น้ำมันเทอร์พีนอื่น ๆ (กก.)	5,587	3,825	10,292	294	8,519	7,305	277	151
น้ำมันสนหรือยางสน (ซัลเฟท) (กก.)	1,527,335	42,524	133,046	134,923	123,954	170,356	156,207	129,971
น้ำรัก (กก.)	10,866	5,457	11,523	7,316	2,839	27,716	1,370	950
ไพนออยล์ (กก.)	162,764	108,946	98,022	112,935	130,948	149,067	94,048	163,830
เฟอร์นิเจอร์ทำด้วยวัสดุอื่น ๆ รวมถึงไม้ไผ่ วัสดุที่คล้ายกัน (กก.)	4,890,636	497,550	654,836	674,824	910,994	2,211,611	3,634,264	4,362,501
เฟอร์นิเจอร์ทำด้วยหวาย (กก.)	19,955	24,410	29,780	20,520	41,166	60,261	106,026	133,994
ไม้ไผ่ (กก.)	6,255,701	4,773,814	4,214,875	8,182,601	12,086,129	15,848,731	16,033,497	14,897,204
ยางพาราภาคันท์ (กก.)	6,900	6,335	4,700	6,110	2,985	755	1,470	1,100
ยางไม้จำพวกยางสนธรรมชาติแปรรูป (กก.)	-	-	-	-	-	-	-	-
ยางไม้จำพวกยางสนธรรมชาติไม่แปรรูป (กก.)	121,355	444,775	998,422	744,626	242,340	58,315	38,190	17,380
ยางไม้ธรรมชาติอื่น ๆ (กก.)	381,655	520,706	493,163	428,219	1,312,193	1,333,381	1,197,408	1,177,986
รง (กก.)	820	-	1,390	200	450	1,700	1,800	-
รังนกนางแอ่น (กก.)	4,912	17,775	12,811	13,932	16,973	17,548	18,032	20,086
เร่ว (กก.)	3,000	36,180	27,820	3,000	15,712	-	14,110	-
โรซิน (กก.)	6,076,707	7,364,584	4,637,668	5,732,748	6,519,351	7,122,398	5,168,905	6,445,577
ลูกจันทน์เทศ (กก.)	50,025	70,195	96,604	78,776	52,629	54,846	54,065	55,166

ตารางที่ 6 (ต่อ)¹⁷

รูปแบบผลิตภัณฑ์	ปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของป่า							
	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
วูดครีโอสิต (กก.)	-	3,120	-	-	-	-	6,450	15,510
วูดทาร์และน้ำมันวูดทาร์ (กก.)	84,760	118,000	115,000	53,760	284,426	32,000	48,150	32,000
สีเสียด (กก.)	15,000	16,100	35,300	15,300	44,800	24,650	37,710	18,375
หนังของสัตว์เลื้อยคลานอื่น ๆ ดิบ (กก.)	398,746	565,809	950,811	263,702	257,487	199,541	33,498	61,035
หนังงูดิบ (กก.)	-	-	-	-	-	3,737	787	1,201
หนังจระเข้ดิบ (กก.)	43,479	79,555	69,576	65,118	29,361	24,856	18,066	32,520
หนังและส่วนอื่น ๆ ของนกพร้อมขน (กก.)	186,743	76,924	165,370	218,292	294,581	163,363	115,221	576,427
หวาย (กก.)	7,915,549	5,412,127	6,103,236	4,214,570	5,257,304	4,677,329	5,365,083	4,069,785
อบเชยและดอกอบเชยบดหรือป่น (กก.)	499	2,307	2,600	5,959	7,013	13,466	16,532	9,395
อบเชยและดอกอบเชยไม่ได้บดหรือป่น (กก.)	774,852	971,802	1,016,640	1,162,589	1,299,910	1,319,825	1,397,818	1,453,674
เอสเทอร์กัม (กก.)	753,419	191,790	152,030	129,760	169,729	229,120	336,844	246,131

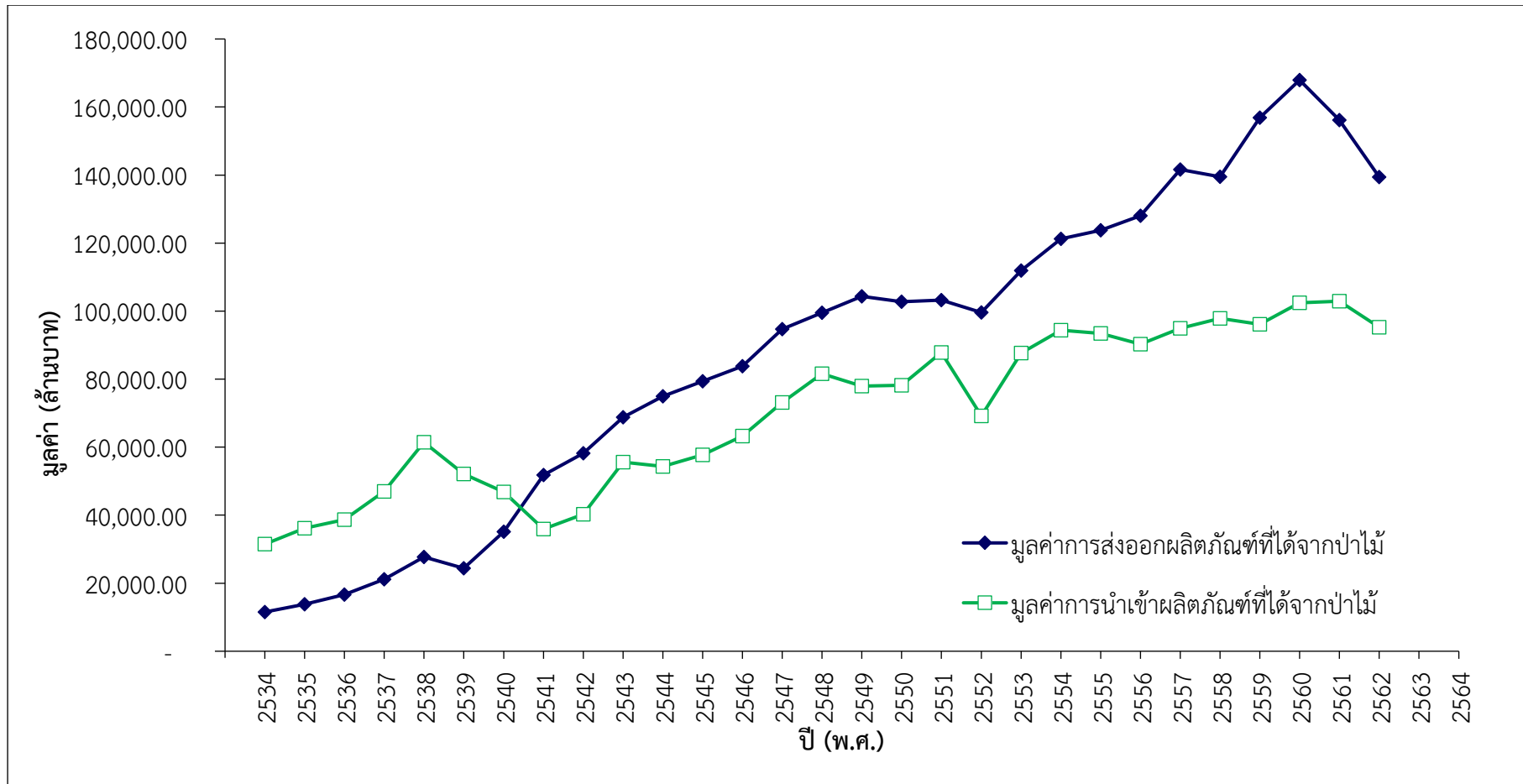
* หมายถึง น้หนักน้อยกว่า 1 กิโลกรัม

¹⁷ กรมป่าไม้. 2562. สถิติป่าไม้. แหล่งที่มา <http://forestinfo.forest.go.th/Content.aspx?id=9>, 11 มกราคม 2562.

3) การเปรียบเทียบการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้

จากข้อมูลมูลค่าการนำเข้าและส่งออกของผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2563)¹⁸ กระทรวงพาณิชย์ ระหว่างปี พ.ศ. 2534 – 2562 พบว่าประเทศไทยขาดดุลการค้าในส่วนผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ ในช่วงปี พ.ศ. 2534 – 2540 โดยในปี พ.ศ. 2538 ประเทศไทยขาดดุลการค้ามากที่สุด คือ -33,742.45 ล้านบาท และพบว่าตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2560 ประเทศไทยมีดุลการค้าเกินดุลในส่วนของผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้ โดยในปี พ.ศ. 2560 ประเทศไทยมีดุลการค้าเกินดุลมากที่สุด คือ 65,517.60 ล้านบาท ดังในภาพที่ 10

¹⁸ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2563. ข้อมูลการค้าไทย. แหล่งที่มา <http://www2.ops3.moc.go.th/>, 3 พฤษภาคม 2563.

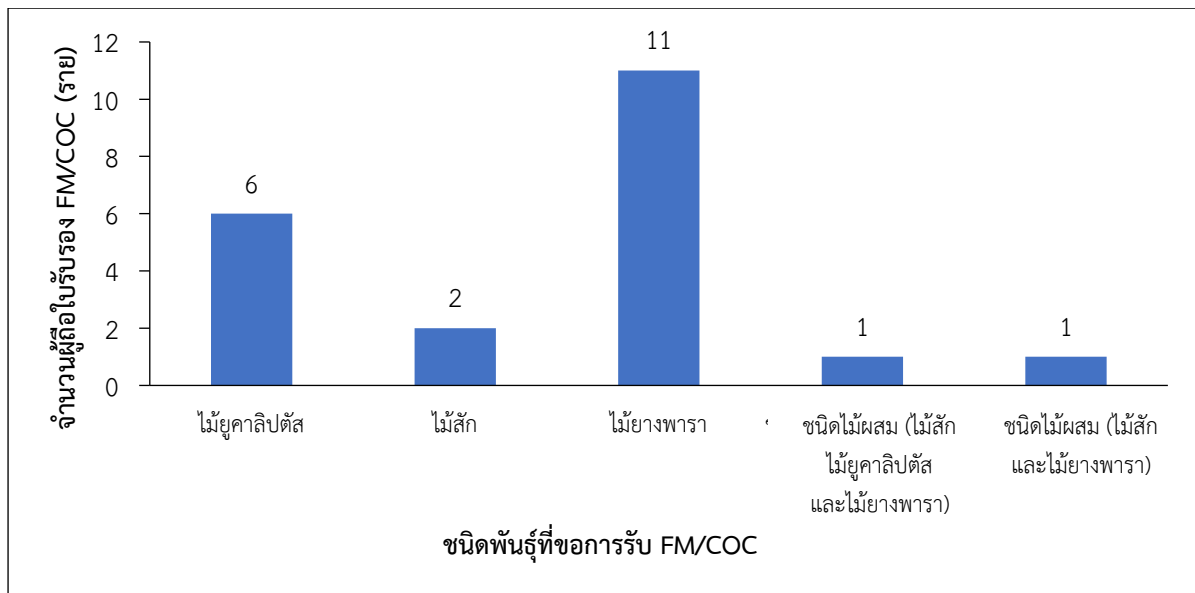
ภาพที่ 10 มูลค่าการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าไม้¹⁹

¹⁹ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2563. ข้อมูลการค้าไทย. แหล่งที่มา <http://www2.ops3.moc.go.th/>, 3 พฤษภาคม 2563.

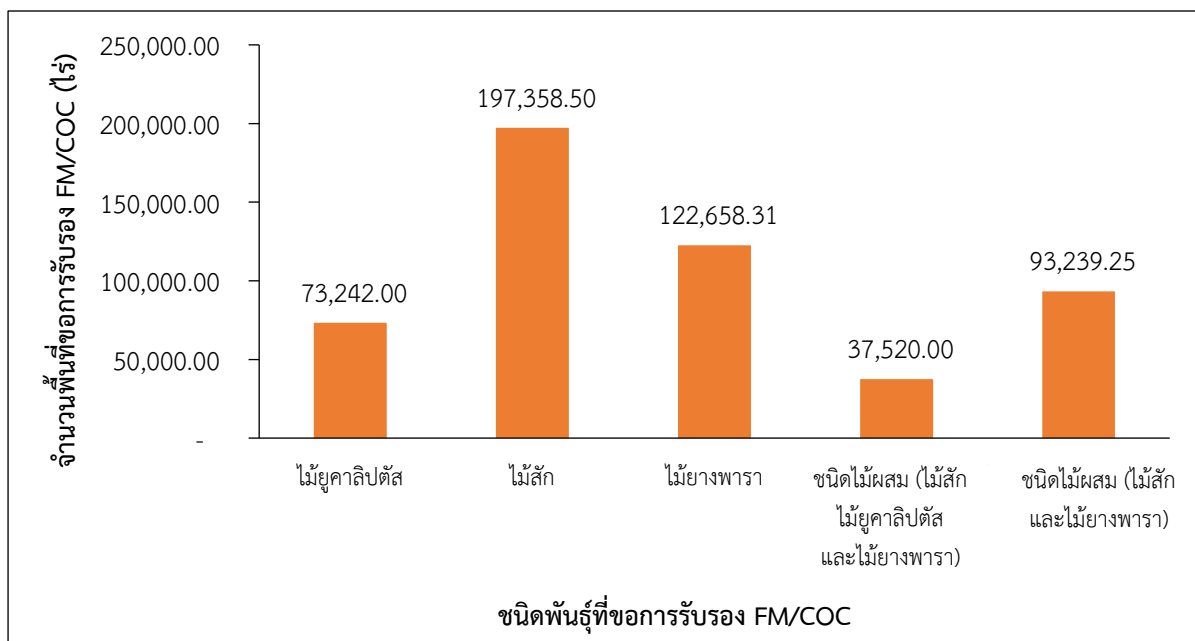
4) การรับรองป่าไม้ตามมาตรฐานระดับชาติและนานาชาติ

การรับรองป่าไม้ เป็นมาตรฐานในการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (Sustainable Forest Management : SFM) โดยมีองค์กรที่ให้การรับรองในระดับนานาชาติ เช่น Forest Stewardship Council (FSC) The Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) เป็นต้น การรับรองป่าไม้เป็นมาตรฐานที่ใช้ตรวจรับรองคุณภาพของการจัดการป่าไม้ตั้งแต่กระบวนการปลูกสร้างสวนป่า ไปจนถึงกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ สามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือ การรับรองการจัดการป่าไม้ (FM/Forest Management Certification) และการรับรองกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้และการค้า (COC/Chain of Custody Certification)

จากกลไกนี้จะเกิดผลกระทบต่ออุตสาหกรรมและการค้าที่ใช้ผลผลิตจากต้นไม้เป็นฐานการผลิต เพราะประเทศผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์จากต้นไม้อาจมีนโยบายนำเข้าเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองแล้วเท่านั้น ประเทศไทยมีอุตสาหกรรมและการค้าที่ใช้ผลผลิตจากต้นไม้เป็นฐานการผลิตหลายประการ เช่น อุตสาหกรรมก่อสร้าง เครื่องเรือนและผลิตภัณฑ์ไม้ ไม้ใช้ตัดถุดิบ เช่น ไม้แปรรูป ไม้ท่อน ไม้อัด แผ่นไม้ประกอบ อุตสาหกรรมพลังงานและโรงไฟฟ้าชีวมวล ไม้ใช้ตัดถุดิบ เช่น ไม้ฟืน ถ่าน ชินไม้สับ ไม้เพลเล็ต (Wood pellet) อุตสาหกรรมเยื่อและกระดาษ เส้นใยเรยอน (Rayon) อุตสาหกรรม การผลิตสารเคมี เช่น ยา สมุนไพร น้ำส้มควันไม้ (Wood vinegar) ตัวยารักษาเนื้อไม้ (Wood tar creosote) แอลกอฮอล์ (Ethanol and Methanol) และสารเคมีต่าง ๆ และ อุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่ผลิตจากวัตถุดิบที่ไม่ใช่ไม้ เช่น ยางพารา หวาย ครั่ง น้ำผึ้ง น้ำลูกสำรอง น้ำฝาง เป็นต้น ซึ่งอุตสาหกรรมเหล่านี้ ใช้ผลผลิตจากต้นไม้ที่ผ่านการรับรองการจัดการป่าไม้ จำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วอื่น ๆ จากข้อมูลของ Forest Stewardship Council (2019)²⁰ พบว่า การรับรองการจัดการป่าไม้ทั่วโลกมี 74,231 รายการ สำหรับประเทศไทยมีการรับรองการจัดการป่าไม้ 265 รายการ แบ่งเป็นการรับรองกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้และการค้า (COC/Chain of Custody Certification) 244 รายการ และการรับรองการจัดการป่าไม้และการรับรองกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้และการค้า (FM/COC) จำนวน 21 รายการ โดยมีชนิดพันธุ์ไม้ที่ทำการขอการรับรองจำนวน 3 ชนิด ได้แก่ ไม้สัก ไม้ยูคาลิปตัส และไม้ยางพารา โดยพบว่าไม้ยางพาราเป็นชนิดพันธุ์ที่มีจำนวนใบรับรอง FM/COC มากที่สุด จำนวน 11 ราย รองลงมา คือ ยูคาลิปตัส จำนวน 6 ราย สัก จำนวน 2 ราย ชนิดไม้ผสม (ไม้สัก ไม้ยูคาลิปตัส และไม้ยางพารา) จำนวน 1 ราย และชนิดไม้ผสม (ไม้สัก และไม้ยางพารา) จำนวน 1 ราย ดังภาพที่ 11 โดยพบว่าไม้สักเป็นชนิดพันธุ์ที่มีพื้นที่ขอการรับรองการจัดการป่าไม้มากที่สุด จำนวน 197,358.50 ไร่ รองลงมา ได้แก่ ยางพารา จำนวน 122,658.31 ไร่ ยูคาลิปตัส จำนวน 73,242.00 ไร่ ชนิดไม้ผสม (ไม้สัก และไม้ยางพารา) จำนวน 93,239.25 ไร่ และชนิดไม้ผสม (ไม้สัก ไม้ยูคาลิปตัส และไม้ยางพารา) จำนวน 37,520.00 ไร่ ดังภาพที่ 12

ภาพที่ 11 จำนวนผู้ถือใบรับรองการจัดการป่าไม้และการรับรองกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้และการค้า (FM/COC) ในประเทศไทย²⁰

ภาพที่ 12 จำนวนพื้นที่ขอการรับรองการจัดการป่าไม้และการรับรองกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้และการค้า (FM/COC) ในประเทศไทย²⁰

²⁰ Forest Stewardship Council. 2019. Public Certificate Search. Available Source: <http://info.fsc.org/certificate.php>, 10 October 2019.

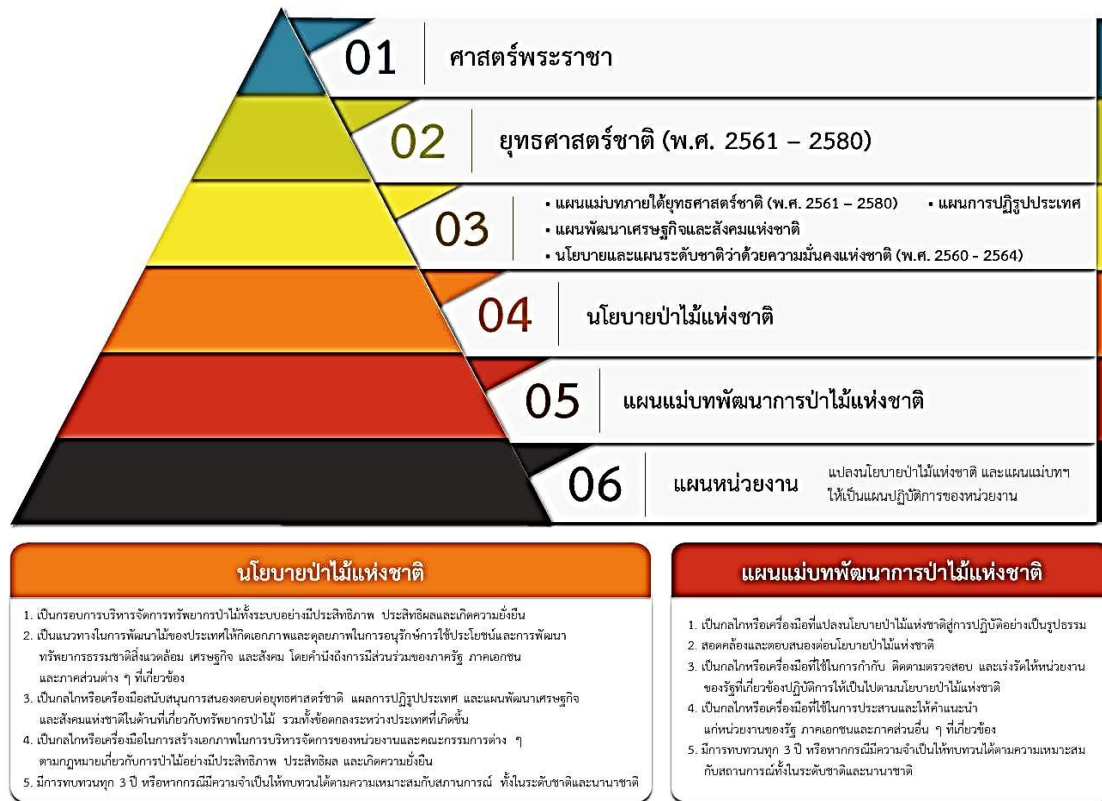
ส่วนที่ 3

ความเชื่อมโยงระหว่าง
นโยบายและแผนระดับชาติ กับ
แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

ส่วนที่ 3

ความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายและแผนระดับชาติ กับ แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

นโยบายป่าไม้แห่งชาติและแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติเป็นกรอบการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ทั้งระบบอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความยั่งยืน และเป็นแนวทางในการพัฒนาป่าไม้ของประเทศให้เกิดเอกภาพและดุลยภาพในการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีลำดับชั้นของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ และความเชื่อมโยงกับหน่วยงานปฏิบัติ ดังแสดงในภาพที่ 13

ภาพที่ 13 ลำดับชั้นของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ และความเชื่อมโยงกับหน่วยงานปฏิบัติ

ประเทศไทยได้จำแนกแผนออกเป็น 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 คือ แผนระดับที่ 1 ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ 2 ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนความมั่นคง แผนระดับที่ 3 คือ แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด หรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ เช่น แผนของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ แผนบูรณาการ รวมถึงแผนปฏิบัติการทุกระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

เนื่องจากนโยบายและแผนเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้มีจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อให้การกำหนดและขับเคลื่อนนโยบายของประเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าไม้ทั้งระบบทันต่อสถานการณ์และเป็นไปอย่างมีเอกภาพ และเกิดดุลยภาพกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีมาตรการในการประสาน ติดตาม และสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ของประเทศไทยตามกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้และการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความยั่งยืน ตลอดจนเพื่อเป็นการสนองตอบต่อยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในด้านที่เกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ จึงได้กำหนดให้มีนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ขึ้น

ส่วนที่ 4

วัตถุประสงค์ของ
แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

ส่วนที่ 4

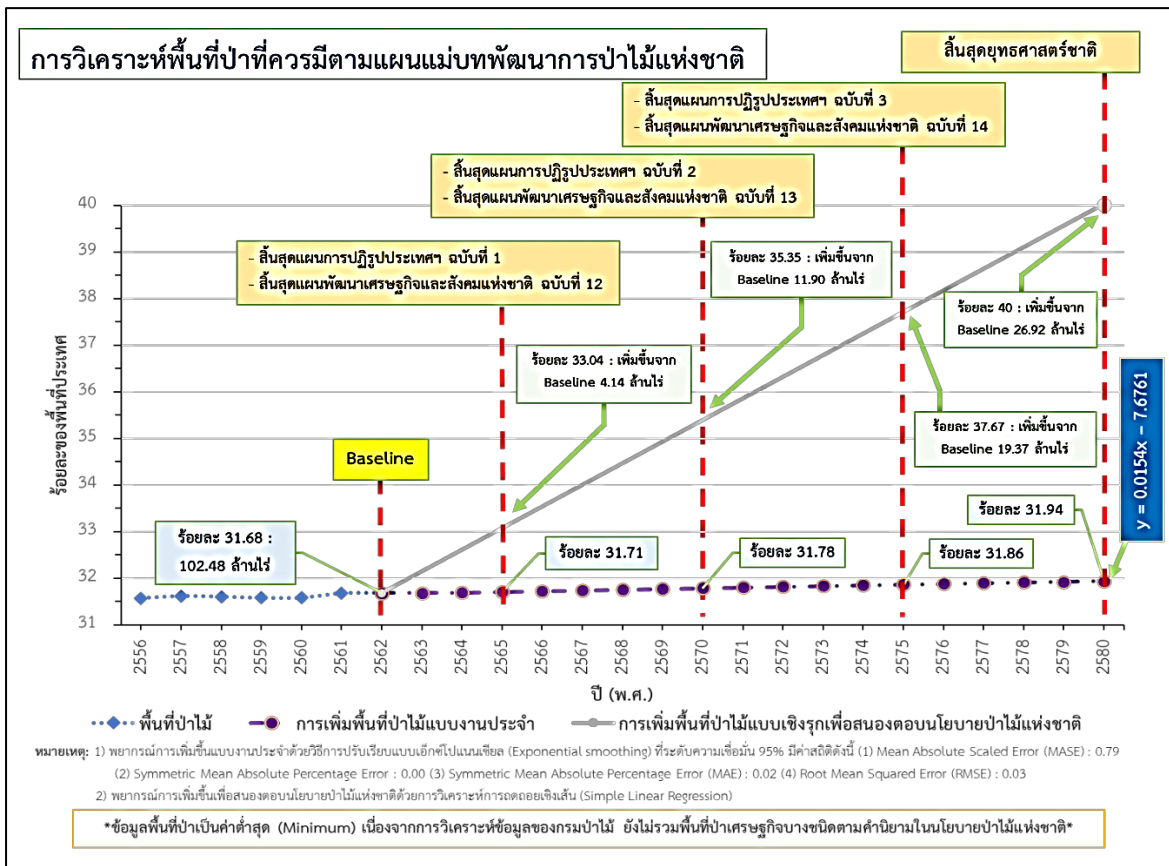
วัตถุประสงค์ของแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

วัตถุประสงค์ของแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติกำหนดให้สอดคล้องกับนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประชา และความต้องการของสังคมโดยรวม ซึ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งคำนึงถึงข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป่าไม้ด้วย โดยมีวัตถุประสงค์จำนวน 4 ประการ ดังนี้

- 1) เพื่อให้ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ที่เหมาะสมกับความสมดุลของระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- 2) เพื่อหยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) เพื่อให้มีการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเหมาะสม ยั่งยืน เป็นธรรม และเป็นฐานการพัฒนาประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยคำนึงถึงดุลยภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม
- 4) เพื่อให้ระบบบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานองค์ความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

วัตถุประสงค์ทั้ง 4 ประการ ได้ถูกถ่ายทอดเป็นบทบัญญัติของแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ที่จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการป่าไม้ ที่มุ่งเน้นการตอบสนองวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 เป็นหลัก ด้านการใช้ประโยชน์ผลผลิตและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้ ที่มุ่งเน้นการตอบสนองวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เป็นหลัก และ ด้านการพัฒนากระบวนการและองค์การเกี่ยวกับการป่าไม้ ที่มุ่งเน้นการตอบสนองวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เป็นหลัก โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและเชื่อมโยงวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ประการ อย่างเป็นเอกภาพ และได้กำหนด 35 มาตรการ 37 เป้าหมาย และ 90 ตัวชี้วัด ให้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ประการอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติได้กำหนดเป้าหมายของการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติที่กำหนดให้มีพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศอย่างน้อยในอัตราร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ ประกอบด้วย ป่าอนุรักษ์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของพื้นที่ประเทศ และป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของพื้นที่ประเทศ โดยกำหนดให้เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ทั้งป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชน ให้ได้ตามเป้าหมายภายใต้กรอบเวลาที่กำหนดในแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ รวมทั้งการสนองตอบตามบทบัญญัติและช่วงเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีช่วงระยะเวลาของการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของชาติจากปีฐาน (Baseline) ปี พ.ศ. 2562 ถึงปี พ.ศ. 2580 ดังแสดงในภาพที่ 14

ภาพที่ 14 เป้าหมายพื้นที่ป่าที่ควรมีตามแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

ส่วนที่ 5

แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

ส่วนที่ 5

แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติมีกรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนการปฏิรูปประเทศระยะ 5 ปี และกรอบเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2560 โดยกำหนดกรอบเนื้อหาในแต่ละด้าน ให้สอดคล้องกับนโยบายป่าไม้แห่งชาติในแต่ละด้านทั้งด้านการจัดการป่าไม้ ด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผล และการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้ และด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ โดยแต่ละด้านมีกรอบเนื้อหา ดังนี้

1) เป้าหมายและตัวชี้วัดหรือผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการที่คาดหวังว่าจะบรรลุภายในระยะเวลาตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

2) องค์ประกอบของแผนแม่บทฯ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ มาตรการ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบหลัก เป้าหมาย ตัวชี้วัด และการขับเคลื่อนแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติสู่การปฏิบัติ

2.1) วัตถุประสงค์ จำนวน 4 ประการ โดยมีรายละเอียดดังแสดงใน ส่วนที่ 4

2.2) มาตรการ จำนวนทั้งสิ้น 35 ประการ โดยจำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการป่าไม้ จำนวน 15 มาตรการ ด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้ จำนวน 8 ประการ และด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ จำนวน 12 ประการ

2.3) ระยะเวลา โดยกำหนดระยะเวลาของแผนตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และจำแนกให้สอดคล้องกับการปรับปรุงยุทธศาสตร์ชาติทุก 5 ปี โดยมีช่วงเวลาเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2565 ถึง ปี พ.ศ. 2580 ได้กำหนดระยะเวลาของแผนโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2560 ที่กำหนดให้จัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติที่สนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในด้านที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรป่าไม้ และให้ คปช. จัดให้มีการทบทวนนโยบายป่าไม้แห่งชาติและแผนแม่บทฯ ทุกสามปี หรือหากกรณีมีความจำเป็นให้ คปช. ดำเนินการทบทวนได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ ดังนั้น การกำหนดระยะเวลาของแผน จึงกำหนดให้แสดงช่วงเวลาเป็นรายปี และสอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนและการปรับปรุงแผน ตามบทบัญญัติของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2560 ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 แผนการปฏิรูปประเทศตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการ ปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัติ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2561

2.4) ผู้รับผิดชอบหลัก ได้แสดงชื่อหน่วยงานระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า

2.5) เป้าหมาย ได้แสดงเป้าหมายในแต่ละมาตรการอย่างชัดเจน โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 37 เป้าหมาย

2.6) ตัวชี้วัด ได้แสดงตัวชี้วัดในแต่ละมาตรการ เป้าหมาย โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 90 ตัวชี้วัด

2.7) การขับเคลื่อนแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติสู่การปฏิบัติ ได้แสดงแนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติสู่การปฏิบัติ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในส่วนที่ 6

บทบัญญัติของแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติที่แสดง มาตรการ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบหลัก เป้าหมาย และตัวชี้วัด จำแนกเป็น 3 ด้าน ได้ดังนี้

5.1 แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติด้านการจัดการป่าไม้

ได้ดำเนินการถ่ายทอดนโยบายป่าไม้แห่งชาติสู่แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติที่ครอบคลุม บทบัญญัติของนโยบายป่าไม้แห่งชาติด้านการจัดการป่าไม้ที่บัญญัติไว้จำนวน 13 ประการ ดังนี้

1) เชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐในการบริหารจัดการป่าไม้ทุกระดับให้มีเอกภาพและประสานกันตามห่วงโซ่การพัฒนา ระหว่างการบริหารราชการทุกระดับ รวมทั้งมีการประสานความร่วมมือและพัฒนากลไกหรือเครื่องมือในการสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนาป่าไม้ของชาติในภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการอย่างมีเป้าหมายและต่อเนื่อง

2) กำหนดให้มีพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศอย่างน้อยในอัตราร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ ประกอบด้วย

2.1) ป่าอนุรักษ์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของพื้นที่ประเทศ

2.2) ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของพื้นที่ประเทศ

โดยกำหนดให้เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ทั้งป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชน ให้ได้ตามเป้าหมายภายใต้กรอบเวลาที่กำหนดในแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

3) จำแนกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการบริหารจัดการในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม

4) ปรับปรุงแนวเขตที่ดินป่าไม้ทุกประเภทของรัฐให้ชัดเจนและมีเอกภาพ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5) พัฒนาระบบสารสนเทศทรัพยากรป่าไม้ ทั้งในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่ให้มีมาตรฐานเอกภาพ ทันต่อสถานการณ์ ครอบคลุมพื้นที่ป่าไม้ทุกประเภท และเชื่อมโยงกับข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรอื่นของประเทศ และกำหนดหน่วยงานหรือคณะบุคคลผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนและเหมาะสม

6) ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทและหน้าที่ของทุกภาคส่วนให้มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วม รวมทั้งรับผิดชอบในการอนุรักษ์ การจัดการ และการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

7) หยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ในที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกรูปแบบให้มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานที่ชัดเจน

8) บริหารจัดการป่าอนุรักษ์เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งป้องกันภัยธรรมชาติต่าง ๆ และรักษาสภาพธรรมชาติที่สวยงามหรือมีจุดเด่นเฉพาะตัว โดยให้คงไว้ซึ่งสภาพธรรมชาติ รักษาคุณภาพของระบบนิเวศให้มากที่สุด ซึ่งการใช้ประโยชน์ต้องกระทำเท่าที่จำเป็นตามศักยภาพหรือขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ตลอดทั้งเพื่อประโยชน์ในการศึกษาการวิจัย และนันทนาการ

9) จัดระเบียบและแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ของรัฐอย่างเหมาะสม เป็นธรรม ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และคำนึงถึงผลกระทบต่อระบบนิเวศป่าไม้และสิ่งแวดล้อมจากการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ โดยให้แล้วเสร็จภายใต้กรอบเวลา

10) พัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์และการตลาดเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ที่เหมาะสม

11) พื้นฟูป่าไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้มีความสมบูรณ์ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการฟื้นฟูอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง มีการติดตาม ประเมินผล และเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และกำหนดความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

12) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการป่าชุมชนให้มีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยประโยชน์ต่อชุมชน สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าไม้ของประชาชน เป็นส่วนส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้มแข็ง และเป็นการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

13) พัฒนาการจัดการสัตว์ป่าทั้งระบบ รวมทั้งแก้ปัญหาคความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่าอย่างเป็นรูปธรรม และสัตว์ป่าได้รับการคุ้มครอง รักษา และใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาระบบนิเวศ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

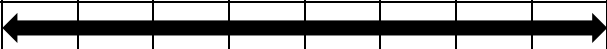
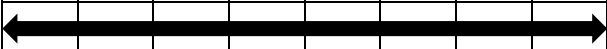
โดยมีรายละเอียดของแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติด้านการจัดการป่าไม้ ดังนี้

แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติด้านการจัดการป่าไม้

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
1. เชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการที่ดินป่าไม้ของประเทศให้มีประสิทธิภาพและเอกภาพ ทั้งหน่วยงาน นโยบาย แผน กฎหมาย คณะกรรมการ และกลไกอื่น ๆ เกี่ยวกับการป่าไม้	←								ทส.	การบริหารจัดการที่ดินป่าไม้ของประเทศไทยมีประสิทธิภาพและเอกภาพ ทั้งหน่วยงาน นโยบาย แผน กฎหมาย คณะกรรมการ และกลไกอื่น ๆ เกี่ยวกับการป่าไม้	1) มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้ คปช. หรือใช้กลไกของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติเพื่อประสานการดำเนินงานของหน่วยงานเกี่ยวกับการป่าไม้
	←								ทส.		2) มีการกำหนดให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีภารกิจประสานนโยบายและแผนเกี่ยวกับการป่าไม้ทั้งระบบ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ (มาตรา 16) - นโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ (มาตรา 9) - นโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนป่าชุมชน และเครือข่ายป่าชุมชน (มาตรา 16) - นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (มาตรา 10) - แผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ (มาตรา 18) - แผนแม่บทการบริหารจัดการอนุรักษ์สัตว์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า (มาตรา 45 (3))

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
											<ul style="list-style-type: none"> - มาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (มาตรา 13, 16, และ 20 ฯลฯ) - นโยบายและแผนระดับชาติและนานาชาติที่เกี่ยวข้องกับการป่าไม้ไทย - แผนหน่วยงาน
									ทส.		<p>3) มีกลไกประสานการดำเนินงานของคณะกรรมการเกี่ยวกับการป่าไม้ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ - คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า - คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ - คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ - คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน - คณะกรรมการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำแนวเขตที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกประเภทให้ชัดเจน สอดคล้องกับแนวเขตในพื้นที่จริง และมีเอกภาพ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม									ทส. มท. กษ. กค. พม. กท. สำนักงานป.ป.ท.	แนวเขตที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกประเภท มีความถูกต้อง ชัดเจน สอดคล้องกับแนวเขตในพื้นที่จริง มีเอกภาพระหว่างหน่วยงาน ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	มีแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินป่าไม้ ที่มีความชัดเจนเป็นเอกภาพ และมีการประกาศใช้บังคับ

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับ ผิดชอบ หลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
3. จำแนกพื้นที่ป่าไม้ เพื่อการบริหารจัดการใน ภาพรวมของประเทศและ ระดับพื้นที่ที่สอดคล้องกับ นิยามและการจำแนก ป่าไม้ในนโยบายป่าไม้ แห่งชาติ พร้อมทั้งกำหนด หน่วยงานรับผิดชอบใน แต่ละพื้นที่อย่างชัดเจน	←→								ทส. มท. กษ. กค. พม. อก. กท. สำนักงาน ป.ป.ท. สศทช.	พื้นที่ป่าไม้ของประเทศได้รับ การจำแนกเพื่อการบริหารจัดการ อย่างเหมาะสม ทั้งในภาพรวม ของประเทศและระดับพื้นที่ ที่สอดคล้องกับนิยามและ การจำแนกป่าไม้ในนโยบาย ป่าไม้แห่งชาติ พร้อมทั้งกำหนด หน่วยงานรับผิดชอบ ในแต่ละพื้นที่ อย่างชัดเจน	มีข้อมูลการจำแนกพื้นที่ป่าไม้ ในภาพรวมของประเทศ และระดับพื้นที่ โดยมีการเผยแพร่อย่างเหมาะสม โดยมีการจำแนกสมรรถนะที่ดินตามประเภทของที่ดิน และคำนึงถึงผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่มีความลาดชัน มากกว่าร้อยละ 35 ด้วย
4. กำหนดกลไกทางนโยบาย หรือจัดทำคู่มือกลาง ที่แสดงกรอบหรือแนวทาง ในการบริหารจัดการและ การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ ในแต่ละพื้นที่ที่ได้จำแนก เพื่อการบริหารจัดการ อย่างเหมาะสม ตามศักยภาพหรือ ขีดความสามารถ ในการรองรับของพื้นที่ และสอดคล้องกับ บทบัญญัติของนโยบาย ป่าไม้แห่งชาติ	←→								ทส. มท. กษ. กค. พม. สศทช.	การบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ ที่ดินป่าไม้ในแต่ละพื้นที่ มีความเหมาะสมตามศักยภาพหรือ ขีดความสามารถในการรองรับ ของพื้นที่ สอดคล้องกับบทบัญญัติ ของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และเกิดดุลยภาพอย่างยั่งยืน กับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง ของประเทศ	1) มีกลไกทางนโยบายหรือจัดทำคู่มือกลาง ที่ผ่านความเห็นชอบจาก คปช.
	←→								ทส. มท. กษ. กค. พม.		2) มีการจำแนกสมรรถนะที่ดินตามประเภทของที่ดิน และคำนึงถึงผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่มีความลาดชัน มากกว่าร้อยละ 35 ด้วย

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
8. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการป่าชุมชนให้มีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกต่อชุมชนสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าไม้ของประชาชนเป็นส่วนส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้มแข็ง และเป็นการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน									ทส. มท. กษ. กค. พม.	ป่าชุมชนได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกต่อชุมชน สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าไม้ของประชาชนเป็นส่วนส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้มแข็ง และเป็นการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน	1) มีพื้นที่ป่าชุมชนที่มีคุณภาพและจำนวนตามเป้าหมายที่กรมป่าไม้กำหนด
									ทส. มท. กษ. กค. พม.		2) มีระดับความสำเร็จของการจัดการป่าชุมชน และการจัดการป่าชุมชนตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นทางการ
9. หยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ในที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกรูปแบบให้มีประสิทธิภาพ									ทส. มท. กษ. กค. พม. กอ.รมน. ตร.	สามารถหยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ในที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกรูปแบบอย่างมีประสิทธิภาพ	1) ข้อมูลอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าไม้น้อยกว่าช่วงเวลาก่อนหน้า
									ทส. มท. กษ. กค. พม. กอ.รมน. ตร.		2) มีการกำหนดและมอบหมายหน่วยงานและบุคคล ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อรับผิดชอบในการหยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ในแต่ละเขตพื้นที่ และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับ ผิดชอบ หลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
									ทส. กษ. อว. มท. กค. พม.		2) การพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในภาคการศึกษา และมีผลสัมฤทธิ์จากการเรียนการสอนหรือการสร้างการรับรู้ให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไป
11. พัฒนากลไกทางเศรษฐกิจศาสตร์และการตลาดเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ที่เหมาะสม									ทส. กค. อว.	พัฒนากลไกทางเศรษฐกิจศาสตร์และการตลาดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน	มีรายงานการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ (ภายในปี พ.ศ. 2566)
12. จัดระเบียบและแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกประเภทอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม									ทส. มท. กษ. กค. พม.	ที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกประเภทได้รับการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม	1) มีมาตรการทางนโยบายหรือกฎหมายเพื่อจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ทั้งระบบ
									ทส. มท. กษ. กค. พม.		2) พื้นที่ป่าไม้ที่มีราษฎรครอบครองหรือใช้ประโยชน์โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายที่ได้รับการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งอย่างเหมาะสมเป็นธรรม และเป็นไปตามกฎหมาย

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571-2575	2576-2580				
13. พัฒนาการจัดการสัตว์ป่าทั้งระบบ รวมทั้งแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่าอย่างเป็นรูปธรรม และสัตว์ป่าได้รับการคุ้มครองรักษา และใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมเพื่อพัฒนาระบบนิเวศ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ									ทส. อว. มท. กษ. กค. พม.	สัตว์ป่าได้รับการจัดการ คุ้มครอง รักษา และใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาระบบนิเวศ สังคม และเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม	1) มีข้อมูลจำนวนประชากรสัตว์ป่าที่สำคัญที่เป็นดัชนีชี้วัดระบบนิเวศในพื้นที่นาร่อง	
										ทส. อว. มท. กษ. กค. พม.		2) มีพื้นที่เป้าหมายในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่า
										ทส. อว. มท. กษ. กค. พม.		3) มีพื้นที่ต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่าและมีระบบขยายผลความสำเร็จไปในพื้นที่อื่น ๆ
									ทส. อว. มท. กษ. กค. พม.		4) มีการพิจารณากำหนดมาตรการ และตัวชี้วัดการจัดการถิ่นอาศัยและประชากรสัตว์ป่ารวมทั้งพื้นที่กันชนหรือพื้นที่รอบนอกเขตป่าไม้	

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
									ทส.		5) มีผลการปฏิบัติตามแผนแม่บทการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า (มาตรา 45 (3))
14. ผลักดันให้มีป่าต้นแบบที่มีความสำคัญทั้งในระดับชาติและนานาชาติ									ทส.	ประเทศไทยมีป่าต้นแบบที่มีความสำคัญทั้งในระดับชาติและนานาชาติ	1) มีจำนวนและขนาดพื้นที่ป่าต้นแบบที่เหมาะสมตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนดในป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และป่าชุมชน
									ทส.		2) มีข้อมูลผลกระทบจากป่าต้นแบบทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม
15. พัฒนาการดำเนินงานกับองค์กรและข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้									ทส. กต. กษ.	การดำเนินงานกับองค์กรและการปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ที่มีประสิทธิภาพและสนองต่อนโยบายแผน และกฎหมาย ของประเทศ	1) มีกลไกการประสานงานการดำเนินงานกับองค์กรและข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ในรูปแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพ (เช่น จำนวน Working group ในแต่ละกลุ่มงาน)
									ทส. กต. กษ.		2) มีแผนการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานและผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติตามแผน
									ทส. กต. กษ.		3) มีจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณภาพในแต่ละด้านของการป่าไม้ที่จำเป็นในการประสานและเจรจาที่ผ่านกระบวนการสรรหาและได้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความเหมาะสม
									ทส. กต. กษ.		4) มีจำนวนบุคลากรที่มีศักยภาพและความเหมาะสมเข้าไปเป็นกรรมการในองค์กรระหว่างประเทศ

5.2 แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติด้านการใช้ประโยชน์ ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้

ได้ดำเนินการถ่ายทอดนโยบายป่าไม้แห่งชาติสู่แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติที่ครอบคลุม บทบัญญัติของนโยบายป่าไม้แห่งชาติด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้และ อุตสาหกรรมป่าไม้ที่บัญญัติไว้จำนวน 4 ประการ ดังนี้

1) ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจทั้งในที่ดินของรัฐที่ได้รับการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ และใน ที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่มีใช้ของรัฐให้เพียงพอกับความต้องการใช้ไม้ และตอบสนองต่อ การใช้ประโยชน์ในทุกภาคส่วน

2) ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้ผลิตผลจากป่าไม้ครบวงจรในทุกระดับ และพัฒนา เศรษฐกิจจากฐานทรัพยากรป่าไม้ที่เหมาะสมและเป็นรูปธรรม

3) พัฒนาและส่งเสริมการรับรองป่าไม้ตามมาตรฐานการรับรองป่าไม้ให้เป็นที่ยอมรับและได้รับ การรับรองทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

4) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ประโยชน์การบริการจากป่าไม้อย่างสมดุล ยั่งยืน และเกื้อกูล ระบบนิเวศ

โดยมีรายละเอียดของแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผลและ การบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้ ดังนี้

แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับ ผิดชอบ หลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
1. ส่งเสริมการปลูก ไม้เศรษฐกิจในพื้นที่ เป้าหมายอย่างมี ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล	←→								ทส. มท. กษ. กค. พม.	1) พื้นที่ปลูกไม้เศรษฐกิจที่ตอบสนอง การเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ที่มีลักษณะ ตามนิยามป่าไม้ของนโยบายป่าไม้ แห่งชาติเพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย	1) เอกสารแสดงพื้นที่เป้าหมายสำหรับการส่งเสริม การปลูกไม้เศรษฐกิจ
	←→								ทส. มท. กษ. กค. พม.	2) ไม้เศรษฐกิจในพื้นที่เป้าหมาย สามารถอำนวยความสะดวกต่อการ พัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของ ประชาชนและของประเทศอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล	2) พื้นที่ปลูกไม้เศรษฐกิจที่มีลักษณะตามนิยามป่าไม้ ของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ
	←→								ทส. มท. กษ. กค. พม.		3) จำนวนผู้ปลูกไม้เศรษฐกิจเพิ่มขึ้น
	←→								ทส. มท. กษ. กค. พม.		4) ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่ได้รับ การส่งเสริมจากภาครัฐ
	←→								ทส. กษ.		5) มีการพัฒนาระบบการปลูกไม้เศรษฐกิจที่สามารถ ลดต้นทุนการผลิตให้อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
	←→								ทส. กษ. กค. พณ. อก.		2) มีกลไกทางการตลาดเพื่อส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร ได้แก่ 2.1) มีตลาดกลางการค้าไม้และผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ 2.2) มีตลาดเกี่ยวกับการค้าไม้และผลิตภัณฑ์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศแห่งใหม่เพิ่มขึ้น 2.3) มีตลาดการบริการของระบบนิเวศป่าไม้เพิ่มขึ้น 2.4) มีโครงการซื้อขายคาร์บอนเครดิตภาคสมัครใจอย่างเหมาะสม
	←→								ทส. กษ. กค. พณ. อก.		3) มีการพัฒนาระบบหรือกลไกของโครงการจ่ายค่าตอบแทนการให้บริการด้านนิเวศ (PES) โครงการรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) และโครงการธุรกิจเพื่อสังคม (SE)
4. ส่งเสริมและพัฒนาให้การปลูกไม้เศรษฐกิจเป็นอาชีพที่สำคัญของคนไทย	←→								ทส. กษ.	1) ประเทศไทยมีอาชีพเกี่ยวกับการปลูกไม้เศรษฐกิจที่มีมาตรฐาน 2) พัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐผู้ปลูกและผู้ประกอบการเกี่ยวกับไม้เศรษฐกิจให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ	1) มีคู่มือการปลูกไม้เศรษฐกิจเป็นอาชีพ
	←→								ทส. กษ.		2) จำนวนบุคลากรภาครัฐ ผู้ปลูก และผู้ประกอบการเกี่ยวกับไม้เศรษฐกิจที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ
	←→								ทส. กษ.		3) มีการจัดทำมาตรฐานวิชาชีพเกี่ยวกับการปลูกไม้เศรษฐกิจ
	←→								ทส. กษ.		4) มีการปรับเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ที่ดินมาเป็นการปลูกไม้เศรษฐกิจในปริมาณที่กำหนด

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
7. พัฒนาและส่งเสริมการรับรองป่าไม้ตามมาตรฐานทั้งในระดับประเทศและระดับสากล	←→								ทส. อก. กษ. พณ. กต.	ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการรับรองป่าไม้ตามมาตรฐานทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ของชนิดไม้เศรษฐกิจหลักของประเทศ	1) มีการกำหนดและพัฒนางานองค์กรภาครัฐให้มีศักยภาพในการส่งเสริม สนับสนุน แก้ปัญหาและเจรจาเกี่ยวกับการรับรองป่าไม้
	←→								ทส. อก. กษ. อว.		2) มีคู่มือแสดงวิธีปฏิบัติตามมาตรฐานการรับรองป่าไม้ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล
	←→								ทส. อก. กษ. อว.		3) มีการพัฒนาศักยภาพและสร้างความพร้อมของผู้ทำสวนป่าไม้เศรษฐกิจและผู้ประกอบการเกี่ยวกับไม้เศรษฐกิจเพื่อให้ได้รับการรับรองในระดับนานาชาติ
	←→								ทส. อก. กษ. อว.		4) มีการสร้างมาตรฐานการรับรองการจัดการป่าไม้สำหรับประเทศไทยที่ได้รับการรับรองทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติ
	←→								ทส. อก. กษ. อว.		5) จำนวนองค์กรและบุคลากรที่เป็นผู้ตรวจรับรองในประเทศไทย (Certify Body) เพิ่มขึ้น

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับ ผิดชอบ หลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 -	2576 -			
8. ส่งเสริมและพัฒนา การบริการของระบบ นิเวศป่าไม้ทั้งระบบ อย่างสมดุลและยั่งยืน (Forest ecosystem services)	←→								ทส. มท. กษ. กค. พม. กก.	การบริการของระบบนิเวศป่าไม้ (Forest ecosystem services) ของประเทศได้รับการส่งเสริมและ พัฒนาอย่างเหมาะสมและยั่งยืน	1) มีการจำแนกและกำหนดพื้นที่ส่งเสริมและ สนับสนุนการใช้ประโยชน์ผลผลิตและการบริการ จากป่าไม้
	←→								ทส. มท. กษ. กค. พม. กก.		2) มีจำนวนและพื้นที่พัฒนาการบริการของระบบนิเวศ ป่าไม้ทั้งระบบเพิ่มขึ้น
	←→								ทส. มท. กษ. กค. พม. กก.		3) มีการรายงานการประเมินมูลค่าพัฒนาการบริการ ของระบบนิเวศป่าไม้ที่ได้รับการพัฒนา

5.3 แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติด้านการพัฒนาระบบบริหาร และองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้

ได้ดำเนินการถ่ายทอดนโยบายป่าไม้แห่งชาติสู่แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติที่ครอบคลุม บทบัญญัติของนโยบายป่าไม้แห่งชาติด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ที่บัญญัติไว้ จำนวน 7 ประการ ดังนี้

1) ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ให้สามารถบริหารจัดการป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และป่าชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขนาดที่เหมาะสม ลดความซ้ำซ้อน และปรับปรุงวิสัยทัศน์ ภารกิจหรือพันธกิจของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูป ประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้ แห่งชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

2) พัฒนาศักยภาพหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทในการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตให้กับประชาชนและการบริการอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดยนำ เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม

3) พัฒนาและส่งเสริมให้มีธรรมาภิบาลในการบริหารงานป่าไม้ทั้งระบบอย่างเป็นรูปธรรม โดยภาครัฐมีการบริหารอัตรากำลังที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยม ในการทำงานเพื่อประชาชนและประเทศ มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

4) พัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านทรัพยากรป่าไม้ทุกระดับให้มีความเป็นมืออาชีพ ในงานป่าไม้ มีความเหมาะสมกับตำแหน่งงาน รวมทั้งจัดสวัสดิการของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ค้ำครอง รักษา ทรัพยากรป่าไม้ในภาคสนามให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ และไม่น้อยกว่า บุคลากรสายงานอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน

5) กำหนดให้มียุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัยภาคป่าไม้ในนโยบายยุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัย ระดับชาติ และ/หรือ พิจารณาจัดตั้งสถาบันวิจัยป่าไม้ในระดับชาติ รวมทั้งสนับสนุนและพัฒนางาน วิชาการ วิจัย และนวัตกรรมให้ตอบสนองต่อการปฏิรูปทรัพยากรป่าไม้ทั้งระบบ

6) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสังคมและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ ในการบริหารจัดการป่าไม้ทั้งระบบ รวมทั้งพัฒนาการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย

7) ให้มีคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติที่จัดตั้งเป็นการถาวรโดยกฎหมาย มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ของประเทศทั้งระบบ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประสาน และให้คำแนะนำแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และให้พิจารณาจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

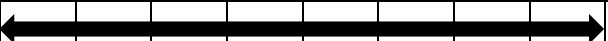
โดยมีรายละเอียดของแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ ดังนี้

แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)							ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575				2576 - 2580
1. ปรับปรุงโครงสร้าง วิสัยทัศน์ ภารกิจของ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สามารถบริหารจัดการป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และป่าชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขนาดที่เหมาะสม ลดความซ้ำซ้อน คำนึงถึงการจัดการทรัพยากรป่าไม้ตามแนวทางการจัดการเชิงระบบนิเวศ (Ecosystem Management) ดุลยภาพ ด้านเศรษฐกิจ	←→								ทส. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ.	โครงสร้าง วิสัยทัศน์ ภารกิจของ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง องค์การ อุตสาหกรรมป่าไม้ และสำนักงาน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม มีความเหมาะสม	1) มีการปรับปรุงกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างเหมาะสม 2) มีการปรับปรุงโครงสร้าง วิสัยทัศน์ ภารกิจของ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง องค์การ อุตสาหกรรมป่าไม้ และสำนักงานปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในส่วนของ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) อย่างเหมาะสม
	←→								ทส. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ.	ต่อการบริหารจัดการป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และป่าชุมชนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยมีขนาดที่เหมาะสม ลดความซ้ำซ้อน คำนึงถึงการจัดการ ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวทางการจัดการเชิงระบบนิเวศ (Ecosystem Management) ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม และเอื้อต่อการปฏิบัติ ตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูป ประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้ แห่งชาติ	

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
สังคม และสิ่งแวดล้อม และเอื้อต่อการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ											
2. พัฒนาศักยภาพหรือปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นให้สามารถสนับสนุนการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตให้กับประชาชนและการบริการอื่น ๆ	←→								ทส. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ.	หน่วยงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นสามารถสนับสนุนการอำนวยความสะดวก	1) มีการพัฒนาศักยภาพหรือปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานฯ เช่น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานบริการประชาชนเกี่ยวกับการป่าไม้ในระดับจังหวัดและระดับอำเภออย่างมีประสิทธิภาพ
	←→								ทส. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ.	ในการพิจารณาอนุญาตให้กับประชาชน และการบริการอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ	2) มีการรายงานการประเมินผลการดำเนินงานตามที่ได้มีการพัฒนาศักยภาพหรือปรับปรุงโครงสร้าง
	←→								ทส. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ.		3) ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มาติดต่อสูงขึ้น

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
3. เตรียมความพร้อมในการปรับปรุงโครงสร้างหรือพัฒนาโลกของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเตรียมการรองรับการปฏิรูประบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมของประเทศ (เช่น การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและออกกฎหมายวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม)	←→								ทส.	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความพร้อมในการปรับปรุงโครงสร้างหรือพัฒนาโลก เพื่อเตรียมการรองรับการปฏิรูประบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมของประเทศ (เช่น การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและออกกฎหมายวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม)	มีการรายงานการเตรียมความพร้อมในการปรับปรุงโครงสร้างหรือพัฒนาโลกของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. พัฒนาระบบและกลไกการเข้าสู่ตำแหน่งของบุคลากรแต่ละระดับในองค์กรภาครัฐด้านทรัพยากรป่าไม้บนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลความเป็นมืออาชีพในงานป่าไม้ และความเหมาะสมกับตำแหน่งงาน รวมทั้งเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ	←→								ทส. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ.	ระบบและกลไกการเข้าสู่ตำแหน่งของบุคลากรแต่ละระดับในองค์กรภาครัฐด้านทรัพยากรป่าไม้ได้รับการพัฒนาให้อยู่บนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาล ความเป็นมืออาชีพ ในงานป่าไม้ และความเหมาะสมกับตำแหน่งงาน รวมทั้งเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ	1) มีกลไกทางนโยบายหรือกฎหมายในการสรรหา การบรรจุ และการแต่งตั้งบุคลากรด้านทรัพยากรป่าไม้ที่ได้ปรับปรุงและพัฒนาขึ้นใหม่ ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลในทุกมิติ และได้บุคลากรที่มีความเป็นมืออาชีพในงานป่าไม้ และเหมาะสมกับตำแหน่งงาน
	←→								ทส. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ.	กับตำแหน่งงาน รวมทั้งเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่เหมาะสม	2) มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ ในแต่ละลักษณะงานของตำแหน่งบุคคลด้านทรัพยากรป่าไม้ เพื่อรองรับการสรรหา บรรจุ และแต่งตั้งบุคลากรด้านทรัพยากรป่าไม้ที่ตรงกับลักษณะงานและได้บุคลากรที่มีความเป็นมืออาชีพในงานป่าไม้

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับ ผิดชอบ หลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
									ทส. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ.		3) มีผลการประเมินการพัฒนาระบบและกลไกการเข้าสู่ ตำแหน่งของบุคลากรแต่ละระดับในองค์กรภาครัฐด้าน ทรัพยากรป่าไม้บนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาล ความเป็น มืออาชีพในงานป่าไม้ และความเหมาะสมกับตำแหน่งงาน รวมทั้งเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ โดยหน่วยงานกลาง
									ทส. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ.		4) มีการพัฒนาบุคลากรภาครัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับการ การป่าไม้ให้มีธรรมาภิบาล และความเป็นมืออาชีพ
5. สร้างกลไกที่ยั่งยืน ในการจัดสวัสดิการของ บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานคุ้มครอง รักษา ทรัพยากรป่าไม้ในภาคสนาม ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะ งานที่ปฏิบัติ และไม่น้อยกว่า บุคลากรสายงานอื่นที่มี ลักษณะงานคล้ายคลึงกัน									ทส.	บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน คุ้มครอง รักษาทรัพยากรป่าไม้ ในภาคสนามได้รับการจัดสวัสดิการ อย่างเหมาะสมกับลักษณะงาน ที่ปฏิบัติ และไม่น้อยกว่าบุคลากร สายงานอื่นที่มีลักษณะงาน คล้ายคลึงกัน	มีกลไกทางนโยบายหรือกฎหมาย ในการจัดสวัสดิการ ของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานคุ้มครอง รักษา ทรัพยากรป่าไม้ในภาคสนามให้มีความเหมาะสมกับ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และไม่น้อยกว่าบุคลากร สายงานอื่น ที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน
6. สร้างความเชื่อมโยงกับสถาบัน การศึกษาในการผลิตบุคลากร ที่มีปริมาณและคุณภาพที่ เหมาะสมเพื่อรองรับการ พัฒนาการป่าไม้ทั้งระบบ									ทส.	บุคลากรเพื่อรองรับการพัฒนา การป่าไม้ทั้งระบบได้รับการศึกษา และพัฒนาจากสถาบันการศึกษา ที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบาย และองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้	ปริมาณและคุณภาพของบุคลากรเพื่อรองรับ การพัฒนาการป่าไม้ทั้งระบบมีความเหมาะสม ตามเป้าหมายที่กำหนด

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
7. กำหนดให้มียุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งระบบ ในนโยบาย ยุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัยระดับชาติ และพิจารณาจัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหนึ่งในหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัย และนวัตกรรม (Program Management Unit, PMU) ดำเนินการภายใต้กระทรวง การอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และ/หรือ ตั้งสถาบันวิจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับชาติ ภายใต้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	←→								อว. ทส. สกสว. วช.	สนับสนุนและพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อตอบสนองต่อการปฏิรูป และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งระบบ	1) มียุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งระบบ ในนโยบาย ยุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัยระดับชาติ
	←→								อว. ทส. สกสว. วช.		2) จัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหนึ่งในหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม (Program Management Unit, PMU) ดำเนินการภายใต้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และ/หรือ ตั้งสถาบันวิจัย ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับชาติ ภายใต้กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือ ปรับปรุงโครงสร้างและภารกิจของสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ให้มีบทบาทด้านการวิจัยและนวัตกรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเป็นหนึ่งในหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัย และนวัตกรรม

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
ให้เป็นหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือ ปรับปรุงโครงสร้างและภารกิจของสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ให้มีบทบาทด้านการวิจัยและนวัตกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเป็นหนึ่งในหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม									ทส. อว. สกสว. วช.		3) มีการรายงานการวิเคราะห์การนำผลงานวิจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปใช้ประโยชน์
8. ผลักดันการออกอนุบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดตามบทบัญญัติของกฎหมาย									ทส. สกค.	อนุบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้มีการประกาศใช้ภายในกำหนดตามบทบัญญัติของกฎหมาย	อนุบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้มีการประกาศใช้
9. ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง									ทส. สกค.	กฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนาอย่างเหมาะสม	1) มีการปรับปรุง พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2558 ในส่วนต่าง ๆ เช่น การกำหนดชนิดไม้ที่สามารถขึ้นทะเบียนสวนป่า โดยอาจยกเลิกหรือสามารถเปลี่ยนแปลงได้ในกฎหมายลำดับรอง การพิจารณา

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับ ผิดชอบ หลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
ให้มีความสอดคล้อง เหมาะสม กับบริบทของ สังคมและสภาพการณ์ ที่เปลี่ยนแปลงไป											<p>ขยายขอบเขตที่ดินที่จะสามารถขึ้นทะเบียนสวนป่า โดยรวมพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินป่าไม้ของรัฐ บางประเภท</p> <p>2) มีการปรับปรุง พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 เช่น ในประเด็นนิยามของคำว่า “โรงงานแปรรูปไม้” รวมทั้งกฎหมายลำดับรองต่าง ๆ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประชาชนปลูกไม้เศรษฐกิจ</p> <p>3) มีการพิจารณายกเลิก พระราชบัญญัติเลื่อยโซยนต์ พ.ศ. 2545</p> <p>4) มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558</p> <p>5) มีการปรับปรุงกฎหมายลำดับรองภายใต้ พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป่าไม้ ให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ เช่น ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบ เกษตรกรรม บัญชีแนบท้าย ก ในส่วนของ พืชกลุ่มให้เนื้อไม้</p> <p>6) มีการปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมายลำดับรอง และมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการป่าไม้ให้มีความสอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทของสังคม และสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป</p>

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
10. พัฒนาการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ ในการบังคับใช้กฎหมาย									ทส. ตร.	การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้มีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาใช้ในการบังคับใช้กฎหมาย อย่างเหมาะสม	รายงานผลสัมฤทธิ์การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการป่าไม้
11. ยกย่องคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2560 ให้เป็นการถาวร โดยกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ มีหน้าที่และอำนาจ ในการกำหนดนโยบาย และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ ของประเทศทั้งระบบ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประสาน และให้คำแนะนำแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง									ทส. สคก.	คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ถูกกำหนดให้มีในกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ มีหน้าที่และอำนาจ ในการกำหนดนโยบายและแผน การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ ของประเทศทั้งระบบ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประสานและให้คำแนะนำแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	มีการตราพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ที่ประกอบด้วยทบบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และเรื่องที่เกี่ยวข้อง

มาตรการ	ระยะเวลา (พ.ศ.)								ผู้รับผิดชอบหลัก	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571 - 2575	2576 - 2580			
12. พิจารณาจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายป่าไม้แห่งชาติ แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ และสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ	←→								ทส. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ.	จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายป่าไม้แห่งชาติ แผนแม่บทพัฒนา	1) มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ 2) รายงานการประเมินผลสำเร็จของการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติเป็นหน่วยงานภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	←→								ทส.	การป่าไม้แห่งชาติ และสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ	

อธิบายคำย่อหน่วยงาน

ทส.	หมายถึง	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มท.	หมายถึง	กระทรวงมหาดไทย
กษ.	หมายถึง	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กค.	หมายถึง	กระทรวงการคลัง
พม.	หมายถึง	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กท.	หมายถึง	กระทรวงกลาโหม
อก.	หมายถึง	กระทรวงอุตสาหกรรม
กก.	หมายถึง	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
พณ.	หมายถึง	กระทรวงพาณิชย์
กต.	หมายถึง	กระทรวงการต่างประเทศ
อว.	หมายถึง	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
กอ.รমন.	หมายถึง	กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
สำนักงาน ป.ป.ท.	หมายถึง	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
สศช.	หมายถึง	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักงาน ก.พ.ร.	หมายถึง	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
สำนักงาน ก.พ.	หมายถึง	สำนักงานข้าราชการพลเรือน
ตร.	หมายถึง	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
วช.	หมายถึง	สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
สกสว.	หมายถึง	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
สคก.	หมายถึง	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สคทช.	หมายถึง	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ส่วนที่ 6

*การขับเคลื่อนแผนแม่บทพัฒนา
การป่าไม้แห่งชาติสู่การปฏิบัติ*

ส่วนที่ 6

การขับเคลื่อนแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ สู่การปฏิบัติ

เนื่องจากกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2551 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 63 ก ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2551 กำหนดการแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ โดยให้สำนักแผนงานและสารสนเทศมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2560 กำหนดให้กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของ คปช. เพื่ออำนวยความสะดวกและสนับสนุนงานด้านวิชาการของ คปช. ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ คปช. มอบหมาย กรมป่าไม้จึงได้มีคำสั่ง ที่ 2071/2561 ลงวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2561 เรื่อง การปรับปรุง และกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบหน่วยงานภายในของสำนักแผนงานและสารสนเทศ เพิ่มเติม โดยให้มีการจัดตั้ง “ส่วนคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ” ขึ้น ภายใต้สังกัดสำนักแผนงานและสารสนเทศ โดยให้มีอำนาจและหน้าที่ 4 ประการ คือ (1) รับผิดชอบงานธุรการและวิชาการของ คปช. รวมทั้ง คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานภายใต้ คปช. (2) รวบรวม จัดเตรียม และสนับสนุนข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของ คปช. (3) ประสานงาน และติดตามการดำเนินงานตามมติ คปช. และมติคณะอนุกรรมการ คณะทำงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ (4) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ คปช. มอบหมาย แต่อย่างไรก็ตามภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติมีขอบเขตที่กว้างขวางและเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ เกือบทุกกระทรวงในประเทศไทย รวมทั้งเกี่ยวข้องกับที่ดินทั้งภาครัฐและเอกชน ทำให้การดำเนินงานและประสานงานของหน่วยงานระดับกรม เช่น กรมป่าไม้ มีข้อจำกัดและอุปสรรคหลายประการ ในขณะที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2560 มุ่งหวังให้การกำหนดและขับเคลื่อนนโยบายของประเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าไม้ทั้งระบบทันต่อสถานการณ์และเป็นไปอย่างมีเอกภาพ และเกิดดุลยภาพกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีมาตรการในการประสาน ติดตาม และสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ของชาติ ตามกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้และการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความยั่งยืน ดังนั้น การขับเคลื่อนแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติสู่การปฏิบัติ จึงมีแนวทางดังนี้

1) คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ (คปช.) ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ข้อ 8 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2560 โดยดำเนินการดังนี้

1.1) กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องข้องปฏิบัติ การให้เป็นไปตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

1.2) ประสานและให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในนโยบายป่าไม้แห่งชาติและแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

1.3) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และเร่งรัด ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติและแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ พร้อมรายงานผลการปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในแผนแม่บทฯ โดยอาจพิจารณา แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นใหม่หรือมอบหมายให้คณะอนุกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติดำเนินงานโดยประสานการปฏิบัติกับสำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

1.4) จัดให้มีการทบทวนนโยบายป่าไม้แห่งชาติและแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้ แห่งชาติทุกสามปี หรือหากกรณีมีความจำเป็นให้ คปช. ดำเนินการทบทวนได้ตามความเหมาะสมกับ สถานการณ์

1.5) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับป่าไม้โดยเร่งด่วน แต่ไม่ได้มีการกำหนดไว้ในแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ให้ คปช. พิจารณาเสนอแผนงานหรือ โครงการเพื่อแก้ปัญหา นั้น หากคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนั้น

2) หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องถ่ายทอดนโยบายป่าไม้แห่งชาติและแผนแม่บทพัฒนา การป่าไม้แห่งชาติสู่แผนของหน่วยงานแล้วปฏิบัติตามแผนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และรายงานผล การดำเนินงานต่อ คปช. ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

3) การดำเนินงานช่วงแรกให้กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานธุรการของ คปช. อำนวยการ ประสาน และสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บท พัฒนาการป่าไม้แห่งชาติสู่การปฏิบัติ หลังจากมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ที่เป็นหน่วยงานภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว ให้โอนภารกิจ ดังกล่าวมาดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 7

ภาคผนวก

ส่วนที่ 7

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2560

ภาคผนวกที่ 2 องค์ประกอบคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ (คปช.)

ภาคผนวกที่ 3 คำสั่งคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ที่ 1/2561 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

ภาคผนวกที่ 4 คำสั่งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ที่ 1/2562 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานสนับสนุนคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

ภาคผนวกที่ 5 มติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2562

ภาคผนวกที่ 6 บทบัญญัตินโยบายป่าไม้แห่งชาติ

ภาคผนวกที่ 1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2560

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๒๗๑ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๐

เพื่อให้การกำหนดและขับเคลื่อนนโยบายของประเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าไม้ทั้งระบบ ทันท่วงทีและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดดุลยภาพกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีมาตรการในการประสาน ติดตาม และสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ของชาติตามกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้และการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความยั่งยืน ตลอดจนเพื่อเป็นการสนองตอบต่อยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในด้านที่เกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) และ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “คปช.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจาก

(ก) ผู้มีความรู้ความสามารถด้านทรัพยากรป่าไม้ จำนวนสามคน

(ข) ผู้มีความรู้ความสามารถด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม
ด้านละหนึ่งคน

(ค) ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งคณบดีคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๖) อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอธิบดี
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้เสนอชื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ตาม (๔) (ก) และ (ข)

ข้อ ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นบุคคลซึ่งทางราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐไล่ออก ให้ออก
หรือเลิกจ้างเพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือกรรมการ ที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ของ
พรรคการเมืองหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นใดที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่
ในตำแหน่งกรรมการ

ข้อ ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง
และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่
ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือ
หย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลายโดยทุจริต

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด
ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๕

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระด้วยเหตุใดตามวรรคหนึ่ง ให้ คปช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ และให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง โดยให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ข้อ ๘ ให้ คปช. มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาป่าไม้ของประเทศให้เกิดเอกภาพ และคุณภาพในการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐกิจ และสังคม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทเกี่ยวกับการพัฒนาป่าไม้ของประเทศ ซึ่งต้องสอดคล้องกับนโยบายป่าไม้แห่งชาติตาม (๑)

(๓) กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติตาม (๑) และยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทตาม (๒)

(๔) ประสานและให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในนโยบายป่าไม้แห่งชาติตาม (๑) และยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทตาม (๒)

(๕) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๖) ให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจำแนกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการบริหารจัดการในภาพรวมของประเทศ และแนวทางจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามกฎหมาย

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่ คปช. มอบหมาย

(๘) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

นโยบายป่าไม้แห่งชาติตาม (๑) และยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทตาม (๒) ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือแผนแม่บทดังกล่าว

ให้ คปช. จัดให้มีการทบทวนนโยบายป่าไม้แห่งชาติตาม (๑) และยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทตาม (๒) ทุกสามปี หรือหากกรณีมีความจำเป็นให้ คปช. ดำเนินการทบทวนได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับป่าไม้โดยเร่งด่วน แต่ไม่ได้มีการกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บท ให้ คปช. พิจารณาเสนอแผนงานหรือโครงการเพื่อแก้ปัญหานั้น หากคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนั้น

ข้อ ๙ การจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือแผนแม่บท คปช. ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับป่าไม้ สภาพปัญหา ความสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และหลักการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรมและยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ

ข้อ ๑๐ การประชุมของ คปช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม คปช. ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงที่ชี้ขาด

ข้อ ๑๑ ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ คปช. อาจเชิญบุคคลใดมาชี้แจง ให้ข้อมูล หรือส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๒ ให้กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของ คปช. เพื่ออำนวยความสะดวกและสนับสนุนงานด้านวิชาการของ คปช. ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ คปช. มอบหมาย

ข้อ ๑๓ ให้หน่วยงานของรัฐที่ต้องดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือแผนแม่บท และการปฏิบัติตามระเบียบนี้ รายงานผลการดำเนินการต่อ คปช. ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่ คปช. กำหนด

ข้อ ๑๔ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๔ (๔) ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ คปช. ประกอบด้วยกรรมการตามข้อ ๔ (๑) (๒) (๓) (๕) และ (๖) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ คปช. ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อ ๑๕ ให้นำยกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวกที่ 2 องค์ประกอบคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ (คปช.)

1. นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย	ประธานกรรมการ
2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รองประธานกรรมการ
3. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
4. ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
5. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
6. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
7. ปลัดกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
8. ปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
9. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
10. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
11. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
12. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
13. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
14. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ
15. อัยการสูงสุด	กรรมการ
16. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
17. เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	กรรมการ
18. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	กรรมการ
19. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรป่าไม้ (นายขวัญชัย ดวงสถาพร)	กรรมการ
20. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรป่าไม้ (นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)	กรรมการ
21. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรป่าไม้ (นายอนรรฆ พัฒนวิบูลย์)	กรรมการ
22. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ (นายประชา คุณธรรมดี)	กรรมการ
23. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคม (นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรจน์)	กรรมการ
24. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อม (นายจำลอง โพธิ์บุญ)	กรรมการ
25. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจ้างดำรงตำแหน่งคณบดีคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ
26. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการและเลขานุการ
27. อธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการร่วม
28. อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการร่วม
29. อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ภาคผนวกที่ 3 คำสั่งคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ที่ 1/2561 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ
จัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

ที่ ๑ / ๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

ด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติมอบหมาย

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามข้อ ๘ (๗) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๙๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เรื่อง ปรับปรุงคำสั่งมอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ตามกฎหมายและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. นายขวัญชัย ดวงสถาพร
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรป่าไม้
คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ	ประธานอนุกรรมการ
๒. รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(กลุ่มภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ)	รองประธานอนุกรรมการ
๓. นายนิพนธ์ ตั้งจธรรม	อนุกรรมการที่ปรึกษา
๔. นายอุทิศ ภูฏอินทร์	อนุกรรมการที่ปรึกษา
๕. นายฉัตร กนกทวีฐากร	อนุกรรมการ
๖. นายดุสิต เวชกิจ	อนุกรรมการ
๗. นายนิคม แผลมสัก	อนุกรรมการ
๘. นายปัสสี ประสมสินธ์	อนุกรรมการ
๙. นายสุระ พัฒนเกียรติ	อนุกรรมการ
๑๐. นายประยูทธ หล่อสุวรรณศิริ	อนุกรรมการ
๑๑. นายอนรรฆ พัฒนวิบูลย์	อนุกรรมการ
๑๒. รองอธิบดีกรมป่าไม้ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและ
เลขานุการร่วม
๑๓. รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและ
เลขานุการร่วม

๑๔. รองอธิบดี ...

- ๒ -

๑๔. รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ที่ได้รับมอบหมาย

อนุกรรมการและ
เลขานุการร่วม

อำนาจหน้าที่

๑. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล และสถานการณ์ เพื่อจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
 ๒. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล และสถานการณ์ เพื่อจัดทำร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติให้สอดคล้องกับนโยบายป่าไม้แห่งชาติ
 ๓. จัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่มิคำสั่งแต่งตั้ง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติพิจารณา ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ
 ๔. ศึกษา และทบทวนนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติพิจารณาทุก ๓ ปี
 ๕. จัดทำร่างหลักเกณฑ์และระยะเวลาการรายงานผลการดำเนินการตามนโยบาย และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ
 ๖. ประสานข้อมูล และเชิญหน่วยงานหรือบุคคลมาให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแต่งตั้งคณะทำงานตามที่เห็นสมควร เพื่อปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย
 ๗. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

๑๖

ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก

(ประวีตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

ภาคผนวกที่ 4 คำสั่งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ที่ 1/2562 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

**คำสั่งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ
ที่ ๑ / ๒๕๖๒**

**เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ
และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ**

ด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๑ เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติมอบหมาย

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามข้อ ๖ ของคำสั่งคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(กลุ่มภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ)	ประธานคณะกรรมการ
๒. รองอธิบดีกรมป่าไม้ ที่กำกับดูแลสำนักแผนงานและสารสนเทศ	คณะกรรมการ
๓. รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ที่กำกับดูแลสำนักแผนงานและสารสนเทศ	คณะกรรมการ
๔. รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ที่กำกับดูแลกองแผนงาน	คณะกรรมการ
๕. ผู้แทนสำนักงานนโยบาย
และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะกรรมการ
๖. ผู้แทนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๗. ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คณะกรรมการ
๘. ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คณะกรรมการ
๙. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ
(องค์การมหาชน)	คณะกรรมการ
๑๐. ผู้แทนศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชน
แห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (RECOFTC)	คณะกรรมการ
๑๑. ผู้แทนมูลนิธิสิรินาคะเสถียร	คณะกรรมการ
๑๒. ผู้แทนสมาคมศิษย์เก่าวนศาสตร์	คณะกรรมการ

๑๓. ผู้แทน ...

๑๓. ผู้แทนสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนป่าไม้แพร่	คณะกรรมการ
๑๔. ผู้แทนสมาคมอุทยานแห่งชาติ	คณะกรรมการ
๑๕. ผู้แทนสมาคมธุรกิจไม้โตเร็ว	คณะกรรมการ
๑๖. ผู้แทนสหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน จำกัด	คณะกรรมการ
๑๗. นางรัชณี โปธิแทน	คณะกรรมการ
๑๘. นายนันท์ชัย พงศ์พัฒนานุรักษ์	คณะกรรมการ
๑๙. นายกิติพงศ์ ตั้งกิจ	คณะกรรมการ
๒๐. นางนพรัตน์ ศักุริวาระ	คณะกรรมการ
๒๑. นางสาววินัส ต่วนเครือ	คณะกรรมการ
๒๒. นายกฤษฎาพันธุ์ ผลากิจ	คณะกรรมการ
๒๓. นายพิชิต ลำไย	คณะกรรมการ
๒๔. ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะกรรมการ
๒๕. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะกรรมการ
๒๗. ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	คณะกรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการส่วนคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ สำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้	คณะกรรมการและ เลขานุการร่วม
๒๙. ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและงบประมาณ สำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้	คณะกรรมการและ เลขานุการร่วม
๓๐. ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผน สำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะกรรมการและ เลขานุการร่วม
๓๑. ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและยุทธศาสตร์ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	คณะกรรมการและ เลขานุการร่วม
๓๒. หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน สำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้	คณะกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการร่วม
๓๓. หัวหน้าฝ่ายนโยบายป่าไม้ สำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการร่วม
๓๔. หัวหน้าฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์ ส่วนแผนงานและยุทธศาสตร์ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	คณะกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการร่วม

-๓-

อำนาจหน้าที่

๑. ให้ความคิดเห็นและสนับสนุนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ของการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

๒. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรวบรวมข้อมูลและดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

๓. รวบรวม ศึกษา และ วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(ลงชื่อ) นายขวัญชัย ดวงสถาพร

(นายขวัญชัย ดวงสถาพร)

ประธานอนุกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

ภาคผนวกที่ 5 มติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2562

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๓๖๕๔๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๖.๒๒/๒๓๗๖
ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

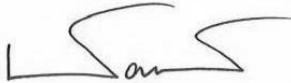
คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ลงมติเห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงพลังงานและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

สำเนาถูกต้อง

ปัญญาพล ศรีแสงแก้ว

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)

(นางช่อทิพย์ อานันท์รัตนกุล)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๔๓ (วิชาญ) ๑๕๓๒ (ลักขณา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๕๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

ภาคผนวกที่ 6 บทบัญญัตินโยบายป่าไม้แห่งชาติ

บทบัญญัตินโยบายป่าไม้แห่งชาติ มีจำนวน 24 ข้อ ครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการป่าไม้ ด้านการใช้ประโยชน์ผลผลิตและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้ และด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ ดังนี้

1. นโยบายด้านการจัดการป่าไม้

1) เชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐในการบริหารจัดการป่าไม้ทุกระดับให้มีเอกภาพและประสานกันตามห่วงโซ่การพัฒนาระหว่างการบริหารราชการทุกระดับ รวมทั้งมีการประสานความร่วมมือและพัฒนาเทคโนโลยีหรือเครื่องมือในการสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนาป่าไม้ของชาติในภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการอย่างมีเป้าหมายและต่อเนื่อง

2) กำหนดให้มีพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศอย่างน้อยในอัตราร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ ประกอบด้วย

2.1) ป่าอนุรักษ์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของพื้นที่ประเทศ

2.2) ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของพื้นที่ประเทศ

โดยกำหนดให้เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ทั้งป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชน ให้ได้ตามเป้าหมายภายใต้กรอบเวลาที่กำหนดในแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

3) จำแนกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการบริหารจัดการในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม

4) ปรับปรุงแนวเขตที่ดินป่าไม้ทุกประเภทของรัฐให้ชัดเจน และมีเอกภาพ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5) พัฒนาระบบสารสนเทศทรัพยากรป่าไม้ ทั้งในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่ ให้มีมาตรฐานเอกภาพ ทันต่อสถานการณ์ ครอบคลุมพื้นที่ป่าไม้ทุกประเภท และเชื่อมโยงกับข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรอื่นของประเทศ และกำหนดหน่วยงานหรือคณะบุคคลผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนและเหมาะสม

6) ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทและหน้าที่ของทุกภาคส่วนให้มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วม รวมทั้งรับผิดชอบในการอนุรักษ์ การจัดการ และการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

7) หยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ในที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกรูปแบบ ให้มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานที่ชัดเจน

8) บริหารจัดการป่าอนุรักษ์เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งป้องกันภัยธรรมชาติต่าง ๆ และรักษาสภาพธรรมชาติที่สวยงาม หรือมีจุดเด่นเฉพาะตัว โดยให้คงไว้ซึ่งสภาพธรรมชาติ รักษาคุณภาพของระบบนิเวศให้มากที่สุด ซึ่งการใช้ประโยชน์ต้องกระทำเท่าที่จำเป็นตามศักยภาพหรือขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ตลอดทั้งเพื่อประโยชน์ในการศึกษาการวิจัย และนันทนาการ

9) จัดระเบียบและแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ของรัฐอย่างเหมาะสม เป็นธรรม ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และคำนึงถึงผลกระทบต่อระบบนิเวศป่าไม้และสิ่งแวดล้อมจากการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ โดยให้แล้วเสร็จภายใต้กรอบเวลา

10) พัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์และการตลาดเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างเหมาะสม

11) พื้นฟูป่าไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้มีความสมบูรณ์ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการฟื้นฟูอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง มีการติดตาม ประเมินผล และเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณะบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และกำหนดความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

12) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการป่าชุมชนให้มีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยประโยชน์ต่อชุมชน สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าไม้ของประชาชน เป็นส่วนส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้มแข็ง และเป็นการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

13) พัฒนาการจัดการสัตว์ป่าทั้งระบบ รวมทั้งแก้ปัญหาคความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่าอย่างเป็นรูปธรรม และสัตว์ป่าได้รับการคุ้มครอง รักษา และใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาระบบนิเวศ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

2. นโยบายด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้

1) ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจทั้งในที่ดินของรัฐที่ได้รับการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ และในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่มีเจ้าของรัฐให้เพียงพอกับความต้องการใช้ไม้ และตอบสนองต่อการใช้ประโยชน์ในทุกภาคส่วน

2) ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้ผลิตผลจากป่าไม้ครบวงจรในทุกกระดับ และพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานทรัพยากรป่าไม้อย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม

3) พัฒนาและส่งเสริมการรับรองป่าไม้ตามมาตรฐานการรับรองป่าไม้ให้เป็นที่ยอมรับ และได้รับการรับรอง ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

4) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ประโยชน์การบริการจากป่าไม้อย่างสมดุล ยั่งยืน และเกื้อกูลระบบนิเวศ

3. นโยบายด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้

1) ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ให้สามารถบริหารจัดการป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขนาดที่เหมาะสม ลดความซ้ำซ้อน และปรับปรุงวิสัยทัศน์ ภารกิจหรือพันธกิจของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

2) พัฒนาศักยภาพหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทในการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตให้กับประชาชนและการบริการอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว โปร่งใสโดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม

3) พัฒนาและส่งเสริมให้มีธรรมาภิบาลในการบริหารงานป่าไม้ทั้งระบบอย่างเป็นรูปธรรมโดยภาครัฐมีการบริหารอัตรากำลังที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชนและประเทศ มีคุณธรรมและมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

4) พัฒนาบุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านทรัพยากรป่าไม้ทุกระดับให้มีความเป็นมืออาชีพในงานป่าไม้ มีความเหมาะสมกับตำแหน่งงาน รวมทั้งจัดสวัสดิการของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานคุ้มครอง รักษาทรัพยากรป่าไม้ในภาคสนามให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ และไม่น้อยกว่าบุคลากรสายงานอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน

5) กำหนดให้มียุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัยภาคป่าไม้ในนโยบายยุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัยระดับชาติ และ/หรือ พิจารณาจัดตั้งสถาบันวิจัยป่าไม้ในระดับชาติ รวมทั้งสนับสนุนและพัฒนางานวิชาการ วิจัย และนวัตกรรมให้ตอบสนองต่อการปฏิรูปทรัพยากรป่าไม้ทั้งระบบ

6) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสังคมและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการป่าไม้ทั้งระบบ รวมทั้งพัฒนาการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย

7) ให้มีคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติที่จัดตั้งเป็นการถาวรโดยกฎหมาย มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ของประเทศทั้งระบบ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประสาน และให้คำแนะนำแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และให้พิจารณาจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ